

1 חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996

פרק א' - פרשנות

1. מטרת החוק

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

מטרתו של חוק זה היא להסדיר את הפעילות במשק החשמל לטובת הציבור, וזאת תוך הבטחת אמינות, זמינות, איכות, יעילות והתייעלות אנרגטית, והכל תוך יצירת תנאים לתחרות ומיזעור עלויות.

2. הגדרות

[תיקונים: התשס"ג, התשס"ה, התשס"ז, התשס"ט, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

בחוק זה -

"אזרח ישראלי" - כמשמעותו בחוק האזרחות, התשי"ב-1951;
"אמצעי שליטה" - כל אחד מאלה:

(1) זכות הצבעה באסיפה כללית של חברה או גוף מקביל של תאגיד אחר;

(2) זכות למנות דירקטורים או מנהל כללי של חברה, ובתאגיד שאינו חברה - בעלי תפקידים דומים;

(3) זכות להשתתף ברווחי תאגיד;

(4) זכות לחלק ביתרת נכסי תאגיד, לאחר סילוק חובותיו בעת פירוקו;

"בעל ענין", "בן משפחה", "החזקה", "חברת בת", "שליטה" - כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"בעל מקרקעין" - לרבות המחזיק במקרקעין;

"בעל רשיון" - מי שקיבל רשיון לפי חוק זה;

"דרך ציבורית" - מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל, או מקרקעין של רשות מקומית, שייעודם דרך כהגדרתה בחוק התכנון;

"המנהל" - מנהל מינהל החשמל ברשות, כמשמעותו בסעיף 57 לחוק;

"המשרד" - משרד האנרגיה;

"הרשות" - רשות החשמל, שהוקמה לפי סעיף 21;

"חברה" - חברה שנרשמה בישראל לפי פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;

"חברה ממשלתית", "חברת בת ממשלתית" - כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975;

"חוק התכנון" - חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965;

"חטיבת קרקע" - מקרקעין שלא עוברת בהם דרך ציבורית, שנמצאים בבעלות אחת, לרבות בעלות משותפת, ומתקיימות לגביהם אמות מידה שקבעה הרשות לעניין זה; לעניין זה, "בעלות" - לרבות חכירה לדורות או החזקה וכן זכות להירשם כבעלים או כחוכר לדורות;

"יושב ראש הרשות" - מי שמונה כיושב ראש הרשות לפי סעיף 22(ב)(1);

"יחידת ייצור" - מערכת טכנית הכוללת מחולל (גנרטור) אחד, שמיועדת להמרת אנרגיה ממקור מסוים לאנרגיה חשמלית או לאנרגיה חשמלית ותרמית שימושית או לאנרגיה חשמלית ומכנית שימושית, ואם מערכות הנעת

המחוללים קשורות בקשר טכנולוגי לשם ניצול מרבי של אותו מקור אנרגיה - מערכת טכנית כאמור הכוללת יותר ממחולל אחד;

"יצרן חשמל" - בעל רשיון או רשיונות ייצור, אשר השר קבע לגביו שהוא מרכז בידי חלק מהותי מהייצור במשק החשמל, לפי הוראות סעיף 18(ב);

"יצרן חשמל פרטי" - בעל רשיון או רשיונות ייצור, אשר השר לא קבע לגביו, לפי הוראות סעיף 18(ב);

"מדיניות השר" - מדיניות שעליה החליט השר לפי סעיף 57א;

"מוסד תכנון" - כמשמעותו בחוק התכנון;

"מיתקן חשמל" - מיתקן המשמש להולכה, אגירה, הספקה, חלוקה, מכירה, מסירה, צבירה, שינוי או השנאה של חשמל, לרבות מבנים, מכונות, מכשירים, מצברים, מוליכים, עמודים, אבזרים וציוד חשמלי קבוע או מיטלטל, הקשורים במיתקן, לרבות מיתקן המשמש לייצור חשמל בהספק שאינו עולה על 5 מגוואט;

"מערכת חשמל" - רשת החשמל וכן תחנות כוח;

"מקרקעין ציבוריים" - מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל, או מקרקעין בבעלות רשות מקומית או בבעלות תאגיד שהוקם על פי חוק ושהחזקה בהם היא בידי אחד מהם;

"מקרקעין פרטיים" - מקרקעין שאינם ציבוריים;

"נושא משרה" - כהגדרתו בפרק ד1 לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;

"פעילות" - כל אחד מאלה: ייצור, ניהול המערכת, הולכה, אגירה, חלוקה, הספקה, או סחר בחשמל;

"פקודת זכיונות החשמל" - פקודת זכיונות החשמל, כפי שתוקנה בחוק התוספות לזכיונות החשמל (תשלומים בעד חיבור למערכת החשמל), התשכ"ד-1963, חוק התוספת לזכיון החשמל (תיקון הזכיון), התשל"ל-1970, חוק לתיקון פקודת זכיונות החשמל (מס' 3), התשנ"ד-1994, ובתוספת לחוק הספקת חשמל (הוראות מיוחדות), התשמ"ח-1987;

"צרכן" - מי שרוכש חשמל או שירותים מבעל רשיון או מבקש חיבור לרשת החשמל;

"רשיון אגירה" - רשיון לכל אלה: המרת אנרגיה חשמלית לאנרגיה הניתנת לאחסון, אחסון האנרגיה והמרתה בחזרה לאנרגיה חשמלית;

"רשיון אחר" - (בוטלה);

"רשיון הולכה" - רשיון להעברת חשמל ממקור ייצור או ממיתקן חשמל המשמש לאגירה במתח עליון ועל-עליון אל תחנת משנה;

"רשיון הספקה" - רשיון למכירת חשמל;

"רשיון חלוקה" - רשיון להעברת חשמל אל צרכן, דרך קווי מתח גבוה או נמוך;

"רשיון ייצור" - רשיון לייצר חשמל;

"רשיון ייצור עצמי" - רשיון ליצר חשמל לשימוש עצמי בלי למוכרו לאחר, למעט מכירה לפי הוראות סעיף 20(ג);

"רשיון לניהול המערכת" - רשיון לניהול של מערכת החשמל במקטעי הייצור וההולכה, ובכלל זה איזון תמידי בין ההיצע של החשמל והביקוש לו, הבטחת השרידות של מערך הייצור וההולכה של החשמל, רכישה ואחסון של סוגי דלק שמשמשים את משק החשמל, הקצאתם ומכירתם לבעלרשיונות ייצור או לאדם המייצר חשמל הפטור מחובת רשיון לפי סעיף 3(ב)(1)(א), ניהול של העברת האנרגיה מתחנות כוח דרך רשתות החשמל אל תחנות משנה באמינות ובאיכות נדרשות, תזמון ביצוע של עבודות תחזוקה ביחידות הייצור ובמערכת ההולכה וההשנאה, ניהול פעילותם של מיתקני חשמל המשמשים לאגירה, ניהול הסחר בחשמל בתנאים תחרותיים, שוויוניים ומיטביים לרבות ביצוע הסכמים לרכישה ולמכירה של יכולת זמינה ואנרגיה ותכנון הפיתוח של מערכת ההולכה וההשנאה;

"רשיון ספק שירות חיוני" - רשיון לניהול מערכת, להולכה או לחלוקה של חשמל;
"רשת חשמל" - מיתקנים ומערכות להולכה, להספקה, להשנאה, לחלוקה, למכירה ולמניה של חשמל, במתח כלשהו, לרבות עמודי חשמל ומוליכים תת-קרקעיים או עיליים, צנרת המשמשת להולכת מוליכים תת-קרקעיים או עיליים וכן אבזרים וציוד המותקנים עליהם או המחברים אליהם, תילי חשמל, תחנות השנאה, ארגזי חלוקת חשמל לסוגיהם, וכל החיבורים אליהם, וכן חיבורים עיליים ותת קרקעיים לבתים ולמיתקני צריכה אחרים;
"שותפות" - שותפות שנרשמה לפי פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975;
"שירותי גיבוי" - הסדר חלוף להספקת חשמל מבעל רשיון ספק שירות חיוני למי שמקבל חשמל מאחר;
"שירותי תשתית" - מתן אפשרות לבעל רשיון להשתמש ברשת חשמל שאין לו בה זכויות לצורך הולכה וחלוקה של חשמל לאחר;
"תחנת כוח" - מיתקן המשמש לייצור חשמל בהספק העולה על 5 מגוואט, לרבות המבנים, המכונות, המצברים, המוליכים, מיתקני ההשנאה, מיתקני הקירור והמערכות, המשמשים למטרה זו;
"תחנת משנה" - תחנת השנאה, המקשרת בין רשתות חשמל לסוגיהן, שיש בה שנאים מורדי מתח או מעלי מתח;
"תיקון מס' 16" - חוק משק החשמל (תיקון מס' 16 והוראת שעה), התשע"ח-2018;
"תעריפים" - כל סוגי התשלומים שמשלם צרכן, או בעל רשיון לבעל רשיון ספק שירות חיוני, לרבות תשלומים עבור מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי וכן כל סוגי התשלומים, שמשלם בעל רשיון ספק שירות חיוני לבעל רשיון או לאדם המייצר חשמל או מבצע אגירה הפטור מחובת רשיון לפי סעיף 3(ב)(1)(א) ו-(ב), למעט תשלום שנקבע במכרז שפורסם בידי המדינה, וכל סוגי התשלומים שמשלם בעל רשיון ספק שירות חיוני לצרכן בעבור ייצור או בעבור הסדרים לניהול הצריכה; לענין זה, "בעל רשיון" - לרבות אם התשלומים נגבים בעבורו על ידי אחר;
"השר" - שר האנרגיה;
"השרים" - השר ושר האוצר.

פרק ב' - רישוי

3. הסדרת פעילות

[תיקונים: התשס"ה, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2), התשפ"ג]

(א) לא יעשה אדם פעילות אלא על פי רשיון לפי חוק זה.

(ב) (1) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על כל אחד מאלה:

(א) אדם המייצר חשמל בהספק שאינו עולה על 16 מגוואט או בהספק גבוה יותר שקבעה הרשות בכללים באישור השר, ואינו מוכרו לאחר למעט מכירה כאמור בפסקת משנה (ג) או (ד); לענין זה, "אחר" - מי שאינו בעל רשיון;

(ב) אדם המבצע אגירה בכמות שאינה עולה על כמות שקבעה הרשות בכללים (בפסקת משנה זו - כמות מרבית), למעט אגירה כאמור לתכלית שקבעה; הרשות רשאית לקבוע כמויות מרביות שונות בשים לב לתכלית האגירה;

(ג) צרכן בחטיבת קרקע שמוכר חשמל לאדם אחר שיש לו זכות במקרקעין הנכללים בחטיבת הקרקע או זכות לגבי מקרקעין כאמור ובכלל זה זכות שימוש במקרקעין, וכן מעביר חשמל לאותו אדם; פטור מרישיון הספקה לפי פסקת משנה זו לא יינתן לצרכן בחטיבת קרקע שהשימוש העיקרי שהוא עושה בחטיבת הקרקע הוא מכירת חשמל; בפסקת משנה זו, "חטיבת קרקע" - לרבות דרך ציבורית;

(ד) (1) אדם המעביר חשמל לצרכן בחטיבת קרקע, ובלבד שייצר את החשמל ביחידת ייצור הנמצאת באותה חטיבת קרקע, או אדם המעביר חשמל לצרכן ממיתקן חשמל המשמש לאגירה שנמצא באותה חטיבת קרקע שבה נמצא הצרכן.

(2) אדם המעביר חשמל שיוצר ביחידת ייצור לצרכן הרוכש אנרגיה תרמית שנוצרה אגב ייצור החשמל באותה יחידת ייצור, ובלבד שרשת החשמל נמצאת בתוואי שבו מונחת התשתית המשמשת להעברת האנרגיה התרמית, ובצמוד לתשתית האמורה.

(3) פטור מרישיון לפי פסקת משנה זו יינתן רק לעניין חלוקה, ואם היה הייצור פטור מרישיון לפי פסקת משנה (א), או היתה האגירה פטורה מרישיון לפי פסקת משנה (ב) - גם לעניין הספקה;

(ה) מי שערב יום תחילתו של תיקון מס' 16 העביר חשמל במתח נמוך בלבד בתחומי ועד מקומי כמשמעותו בסעיף 3 לפקודת המועצות המקומיות;

(ו) אדם המייצר חשמל או מבצע אגירה, המוכר חשמל לבעל רישיון, אלא אם כן הרשות, באישור השר, קבעה בכללים כי הפטור מרישיון לפי פסקת משנה זו לא יחול לעניין מכירה מסוג שתקבע; פטור מרישיון לפי פסקת משנה זו יינתן רק לעניין הספקה לגבי מכירה לבעל רישיון;

(ז) אדם המוכר חשמל לאחר, בתנאים שקבעה הרשות בכללים, באישור השר; אין בהוראות פסקת משנה זו כדי לגרוע מההוראות לפי פסקאות משנה (ג) ו-(ו); פטור לפי פסקת משנה זו יינתן רק לעניין הספקה.

(2) לעניין פסקה (1)(ג) ו-(ד), יראו כצרכן בחטיבת קרקע רק מחזיק, בעלים, חוכר לדורות או מי שזכאי להירשם כבעלים או כחוכר לדורות בחטיבת הקרקע (בפסקה זו - בעל זכות), ואולם -

(א) לעניין פסקה (1)(ג), היה בחטיבת קרקע יותר מבעל זכות אחד, תקב הרשות אמות מידה לעניין בעל הזכות שייחשב לצרכן באותה חטיבת קרקע;

(ב) לעניין פסקה (1)(ד), יראו כצרכן בחטיבת קרקע גם חברה שאינה בעלת זכות בחטיבת הקרקע, ובלבד שמתקיימים שני אלה:

(1) החברה היא חלק מתשלובת חברות כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, וחברה הנמנית עם אותה תשלובת היא בעלת זכות בחטיבת הקרקע;

(2) לשם ההעברה כאמור בפסקה (1)(ד) אין צורך להעביר חשמל דרך מקרקעין שאין בהם זכויות למי שאינו נמנה עם אותה תשלובת.

(ג) ניתן רישיון, יפעל בעל הרישיון בהתאם לתנאי רישיונו.

4. מתן רישיון

[תיקונים: התשס"ג, התשס"ה, התשס"ז, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

(א) הרשות רשאית לתת רישיון לפעילות, לקבוע בו תנאים וכן להגביל או שלא להגביל את תקופת תוקפו.

(ב) רישיון יינתן לפעילות אחת, למקום או לאזור מוגדר, ויכול שיינתנו ביחס לתחנת כוח אחת רישיונות ייצור מסוגים שונים. לא יינתן לגבי אזור מוגדר או חלק ממנו יותר מרישיון חלוקה אחד.

(1) לא ינתן לאדם רישיון ליותר מפעילות אחת, ואולם -

(1) ניתן לתת לאדם רישיון ייצור ביחד עם רישיון הספקה וזאת, בשים לב, בין השאר, להתפתחות התחרות במשק החשמל;

(2) ניתן לתת לחברה ממשלתית, יחד עם רישיון חלוקה ורישיון הספקה, רישיון הולכה;

(3) ניתן לתת לאדם רישיון אגירה יחד עם רישיון מסוג אחר, בשים לב, בין השאר, לסוג הרישיון האחר.

(ב1א) על אף האמור בסעיף קטן (ב1), רישיון חלוקה יכול שיינתן רק יחד עם רישיון הספקה.

(ב1ב) רישיון חלוקה יינתן רק לחברה שמתקיים לגביה אחד מאלה:

(1) היא היתה ערב יום תחילתו של תיקון מס' 16 בעלת רישיון חלוקה;

(2) היא הוקמה בידי רשות מקומית לרבות כפר, קיבוץ, מושב, יישוב קהילתי או כל יישוב אחר, או תאגיד שהוקם לשם הקמת גוף כאמור (בסעיף זה - גוף מקומי) או שגוף מקומי התקשר אתה לקבלת שירותי חלוקה, ומתקיימים שני אלה:

(א) החברה או הגוף המקומי ביצעו, ערב יום תחילתו של תיקון מס' 16, חלוקה והספקה בתחומו של הגוף המקומי;

(ב) החברה או הגוף המקומי מחזיקים ברשת חשמל המשמשת אותם לחלוקה כאמור בפסקת משנה (א);

(3) היא הוקמה בידי גורם שביצע חלוקה באזור תעשייה או שגורם כאמור התקשר אתה לקבלת שירותי חלוקה, ומתקיימים שני אלה:

(א) הגורם שביצע חלוקה כאמור ברישה (בפסקה זו - הגורם המחלק) או החברה הגישו, עד יום כ"ו

בתמוז התשע"ח (9 ביולי 2018), בקשה לקבלת רישיון חלוקה לגבי אזור התעשייה (בפסקה זו - בקשה);

(ב) הגורם המחלק או החברה ביצעו, ערב מתן רישיון חלוקה בהתאם לבקשה, חלוקה והספקה באזור התעשייה; בפסקה זו, "אזור תעשייה" - קרקע שניתן לעשות בה שימוש לתעשייה לפי תכנית כמשמעותה בחוק התכנון, ומשמשת בפועל לתעשייה;

(ב1ג) היקף רישיונות החלוקה שיינתנו לפי סעיף קטן (ב1ב)(2) ו-(3) לכל מי שאינם חברה ממשלתית, לא יעלה על 10% מהיקף הצריכה השנתי במשק, ואולם לא תובא בחשבון לעניין זה עלייה טבעית בהיקף הצריכה באזור החלוקה שנקבע ברישיון לעומת היקף הצריכה כאמור בעת מתן הרישיון; לעניין זה, "עלייה טבעית בהיקף הצריכה באזור החלוקה" - לרבות בשל גידול במספר הצרכנים בתחום הגוף המקומי או אזור התעשייה או בשל הגדלת תחום הגוף המקומי או אזור התעשייה, ובלבד שלעניין אזור תעשייה - השטח שנוסף לו צמוד לאזור התעשייה הקיים;

(ב1ד) רישיון לניהול המערכת ורישיון הולכה יינתנו רק לחברה ממשלתית ובכל עת יהיה בתוקף רק רישיון אחד לכל אחת מהפעילויות כאמור, למעט לעניין סעיף 5(ג);

(ב1ה) על אף האמור בסעיף קטן (ב1ב), בוטל או הוטלה רישיון או חלק ממנו לפי סעיף 9 או 1א, של חברה המנויה בסעיף הקטן האמור, יכול שיינתן רישיון חלוקה גם לחברה שאינה מנויה בסעיף הקטן האמור; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 3(ב)(1)(ג).

(2) (1) רישיון ייצור בהיקף העולה על 100 מגוואט, רישיון הספקה בהיקף העולה על 100 מגוואט, רישיון חלוקה בהיקף העולה על 5% מהיקף הצריכה השנתי, רישיון הולכה או רישיון לניהול המערכת, ייכנס לתוקפו לאחר אישורו בידי השר.

(2) (נמחקה).

(3) השר יחליט בעניין מתן אישור כאמור בפסקה (1), בתוך 45 ימים מהמועד שבו פנתה אליו הרשות לשם קבלת אישורו.

(3ב) (בוטל).

(ג) הודעה על מתן רישיון תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות.

5. הוראות הרישיון

(א) רישיון יכלול, בין היתר, את הפעילות שלגביה ניתן, תקופת תוקפו אם הוגבלה התקופה, המקום או האזור שלגביהם הוא ניתן, וכן הכללים והחובות החלים על בעל הרישיון לפי חוק זה.

(1א) רישיון הולכה ורישיון חלוקה יכלול, נוסף על הוראות סעיף קטן (א) -

(1) הוראות בדבר חובה להתקנת מונים; בסעיף זה, "מונה" - ציוד למדידה ולחישוב של כמות אנרגיה

חשמלית, ובכלל זה מנייה חכמה כפי שהרשות תגדיר באמות מידה לפי סעיף 30(2);

(2) חובה של בעל רישיון הולכה ובעל רישיון חלוקה להעביר את כל המידע הנמצא ברשותם שהתקבל

ממונים שהתקימו, לשם ביצוע פעילות בהתאם לתנאי רישיונו של בעל רישיון לניהול המערכת, לבעל רישיון

כאמור, בהתאם לאמות מידה שקבעה הרשות לפי סעיף 30(2).

(ב) רישיון ספק שירות חיוני, יכלול, בנוסף להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(א1), הוראות בדבר חובת רכישת חשמל מבעלי

רישיון ייצור, מבעלי רישיון אגירה או ממי שמייצרים חשמל או מבצעים אגירה של חשמל, הפטורים מחובת רישיון לפי סעיף

3(ב)(1)(א) ו-(ב), כולם או חלקם, כפי שקבעה הרשות וכן הוראות בדבר חובת מתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי הכל לפי

הענין.

(ג) רישיון לניהול המערכת יכלול, נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), הוראות בענינים אלה:

(1) מתן אפשרות לבעל הרישיון, במסגרת מילוי חובותיו על פי הרישיון, לתת הוראות לבעלי רישיונות לפי חוק

זה; לענין זה ניתן לכלול ברישיון תנאים למתן הוראות כאמור;

(2) חובה לערוך תחזיות לביקוש החשמל במשק בכללותו, ואופן פרסומו;

(3) חובת דיווח לשר על מחסור צפוי בהיצע החשמל;

(4) אחריות בעל הרישיון לתכנון ולפיתוח של מערכת ההולכה וההשנאה, בהתאם לצורכי משק החשמל;

(5) חובה לרכוש ולאחסן סוגי דלק שמשמשים את משק החשמל, לשם הקצאתם ומכירתם לבעלי רישיונות

ייצור או לאדם המייצר חשמל הפטור מחובת רישיון לפי סעיף 3(ב)(1)(א); חובה לפי פסקה זו תיכנס לתוקף

במועד שקבעה הרשות באישור השר.

(ד) רישיון חלוקה יכלול, נוסף על הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(א1), הוראות בענינים אלה:

(1) איסור לבצע חלוקה בחטיבת קרקע, אלא בהתאם לאמות מידה שקבעה הרשות לפי סעיף 30(2);

(2) חובה למכור חשמל לכל צרכן באזור החלוקה שהוגדר ברישיון, לבקשתו.

(ה) לענין רישיון חלוקה הניתן לפי סעיף 4(ב1)(2) או (3), בהגדרת האזור שלגביו ניתן הרישיון, כאמור בסעיף קטן (א),

תיקבע אפשרות להרחבת האזור כאמור בשל הגדלת תחום הגוף המקומי או אזור התעשייה כאמור בסעיף 4(ב1ג).

(ו) בעל רישיון חלוקה לא יבצע חלוקה באזור שנקבע ברישיונו של בעל רישיון חלוקה אחר; פעילות חלוקה באזור שנקבע

ברישיון תבוצע רק בידי בעל הרישיון לאותו אזור, למעט פעילות חלוקה שמבוצעת בידי מי שפטור מרישיון חלוקה.

(ז) רישיון אגירה יכלול, נוסף על הוראות סעיף קטן (א), את תכלית האגירה.

(ח) רישיון לניהול המערכת, רישיון הולכה ורישיון חלוקה יכללו גם הוראות בדבר חובת בעל הרישיון להעביר מידע הנמצא

ברשותו שהתקבל ממונה, לבעלי רישיון הספקה, בהסכמת הצרכן שהמונה מדד את צריכתו ובהתאם לאמות מידה שקבעה

הרשות לפי סעיף 30(2).

6. סייגים וכשירויות למתן רישיון

[[תיקונים: התשס"ג, התשס"ה, התשס"ז, התשע"ח (מס' 2)]]

(א) רישיון לפי חוק זה, למעט רישיון ספק שירות חיוני, יינתן ליחיד שהוא אזרח ישראלי, לחברה או לשותפות; רישיון ספק

שירות חיוני יינתן לחברה בלבד.

(ב) לא יינתן רישיון לפי חוק זה -

(1) ליחיד שהוכרז פושט רגל, זולת אם הופטר, ולתאגיד אם מונה לו כונס נכסים או מפרק, או שהחליט על פירוק מרצון;

(2) ליחיד שהורשע בעבירה שיש עמה, לדעת היועץ המשפטי לממשלה, קלון, לחברה, גם אם נושא משרה או בעל שליטה בה הורשע כאמור, ולשותפות, גם אם אחד מהשותפים בה הורשע כאמור.

(ג) לא יינתן רישיון ספק שירות חיוני אלא לחברה שהתחייבה כי היא תעסוק רק בפעילויות, לפי הרשיונות שניתנו לה לפי חוק זה ובפעולות נילוות להן.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג) בעל רישיון ספק שירות חיוני רשאי לעסוק בפעולות אחרות שאישרו לו השרים בהתייעצות עם הרשות שאין בעיסוק בהן כדי לפגוע בפעילויותיו או בפיקוח על מילוי חובותיו, הכל לפי הוראות חוק זה.

(ד1) לא יינתן רישיון לפי חוק זה אם לאחר קבלת הרישיון יהיה אדם, למעט המדינה, בעל רישיון לניהול המערכת או יחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון כאמור, וכן יהיה בעל רישיון הולכה, חלוקה, ייצור או הספקה או יחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון כאמור.

(ה) לא יינתן רישיון ייצור או רישיון חלוקה למי שמחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון הולכה.
(ו) (בוטל).

(ז) לא יינתן רישיון ייצור אם מתקיים אחד מאלה:

(1) מבקש הרישיון מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון חלוקה אשר מחזיק 10% או יותר מהיקף החלוקה במשק החשמל;

(2) מבקש הרישיון מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון חלוקה, ולאחר קבלת הרישיון המבוקש יחזיק 10% או יותר מהיקף כושר הייצור במשק החשמל;

(3) אדם יחזיק לאחר קבלת הרישיון המבוקש 30% או יותר מהיקף כושר הייצור במשק החשמל;

(4) מבקש הרישיון הוא בעל רישיון הולכה.

(ח) לא יינתן רישיון חלוקה אם מתקיים אחד מאלה:

(1) מבקש הרישיון מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון ייצור אשר מחזיק 10% או יותר מהיקף כושר הייצור במשק החשמל;

(2)-(3) (בוטלו).

(ט) (בוטל).

6א. הוראות מיוחדות לעניין חברה ממשלתית

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

על חברה ממשלתית שקיבלה רישיון חלוקה, רישיון הספקה ורישיון הולכה, לפי הוראות סעיף 4(ב1)(2), או חברה-בת של חברה כאמור, לא יחולו הוראות סעיף 3(ב1)(ב), לא יינתן לה רישיון ייצור, והיא לא תעסוק בפעילות, לרבות בפעולות כמפורט להלן, בין בעבור עצמה ובין בעבור אחר שעוסק או מעוניין לעסוק בפעילות:

(1) ייצור, לרבות תכנון הנדסי, פעולות תכנון לפי חוק התכנון, הקמה, תפעול, תחזוקה או שחלוף, והכול לגבי

יחידות ייצור שמשמשות או צפוי שישמשו את משק החשמל;

(2) ייעוץ בנוגע לפעולות האמורות בפסקה (1).

7. תקנות וכללים לעניין רישיון

[תיקונים: התשס"ג, התשס"ז, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

(א) השר, בהתייעצות עם הרשות או לפי הצעתה, רשאי לקבוע -

(1) תנאים למתן רישיון;

(2) דרכי בחירה בין מבקשי רישיון, לפעילות מסוימת במקום או באזור מסוים, אם הוגבל מספרם של אלה, ובבואו לקבוע דרכי בחירה כאמור, ישקול השר בין השאר את תרומת מתן הרישיון לרמת השירותים לציבור, את טובת הצרכנים ואת תרומת מתן הרישיון לתחרות במשק החשמל;

(3) נהלים להגשת בקשה לרישיון;

(4) כללים להפעלת רישיון, החובות שיחולו על בעל הרישיון, לרבות למתן ערבויות וביטוח;

(5) לענין רישיון הולכה - אחריות של בעל רישיון ההולכה לפיתוח מערכת ההולכה וההשגאה, בהתאם לתכנית פיתוח כאמור בסעיף 19, ובהתאם לתכנון מערכת ההולכה וההשגאה בידי בעל רישיון לניהול המערכת;

(6) לענין רישיון לניהול המערכת - הוראות בדבר חובתו של בעל הרישיון לבצע פעולות שיקבע השר, לשם הבטחה של רמת הפיתוח הנדרשת במערכת ייצור החשמל.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) יותקנו, בין היתר, גם בהתחשב בסוג הרישיון, בפעילות בתקופת תוקפו, במקום או באזור, ולענין ייצור - גם בהספק הייצור.

(ג) קבע השר תקנות לפי סעיף קטן (א)(1) או (4), רשאית הרשות, לקבוע כללים בעניינים המנויים בפסקאות האמורות, בכפוף למדיניות השר ולתקנות שקבע.

(ד) לא קבע השר תקנות לפי סעיף קטן (א)(1) או (4), רשאית הרשות לקבוע כללים בעניינים המנויים בפסקאות האמורות, בכפוף למדיניות השר; ביקשה הרשות לקבוע כללים כאמור, תפנה לשר כדי שיבחן אם ברצונו לקבוע תקנות בעניין; לא השיב השר לפניית הרשות בתוך שישים ימים ממועד פנייתה, רשאית הרשות לקבוע כללים כאמור.

(ה) גיבשה הרשות הצעה לתקנות בהתאם לסעיף קטן (א), רשאית היא להעמידם לעיון הציבור לשם התייעצות, ובלבד שתביא את התקנות המוצעות לעיון השר טרם ההתייעצות.

(ו) הרשות תפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות את הכללים שקבעה לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד).

7א שיקולים של הגנת הסביבה ובריאות הציבור

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

. במסגרת הפעלת סמכויותיו לפי חוק זה ולשם קידום מטרות החוק, מוסמך השר לשקול בין השאר שיקולים של הגנת הסביבה ובריאות הציבור ובכלל זה חובה לגלות מידע כנדרש לפי סעיף 5(א1)(2) או 5(ח).

8. שיקולים למתן רישיון

(תיקונים: התשס"ה, התשע"ו)

הרשות בבואה להחליט אם לתת רישיון לפי סעיף 4 או לקבוע בו תנאים, ובבואה להחליט אם לתת אישור לפי סעיפים 11 עד 13, תפעל בהתאם למדיניות הממשלה או למדיניות השר בתחום משק החשמל, ותשקול בין השאר את אלה:

(1) (נמחקה);

(2) תרומת מתן הרישיון לרמת השירותים לציבור;

(3) טובת הצרכנים;

(4) תרומת מתן הרישיון לתחרות במשק החשמל.

9. ביטול רישיון התלייתו או שינויו

[תיקונים: התשס"ה, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

(א) הרשות רשאית בכל עת לבטל רישיון או להתלותו וכן רשאית היא להוסיף בו תנאים, כללים וחובות או לשנותם, אם מצאה שהופר תנאי מתנאי הרישיון ובכלל זה חובה לגלות מידע כנדרש לפי סעיף 5(א1)(2) או 5(ח), שנתקיים סייג מן הסייגים לקבלתו או שחדלה להתקיים הכשירות הנדרשת לפי חוק זה.

(ב) הרשות רשאית לפעול כאמור בסעיף קטן (א) גם שלא מאחת הסיבות המנויות בו, מהשיקולים המנויים בסעיף 8.

(ג) הרשות לא תעשה שימוש בסמכויותיה לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) אלא אם כן נתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע טענותיו.

(1ג) הרשות לא תעשה שימוש בסמכויותיה לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), בנוגע לרישיונות הטעונים אישור של השר כאמור בסעיף 4(ב2), אלא באישור השר; האמור בסעיף קטן זה לא יחול לעניין סמכותה של הרשות לבטל רישיון או להתלותו לפי סעיף קטן (א).

(ד) השרים רשאים לקבוע כללים למתן פיצוי בשל פעולות לפי סעיף קטן (ב) ויכול שעל פי כללים כאמור, יהיה שיעור הפיצוי אפס.

10. ביצוע פעולות בידי יושב ראש הרשות

(תיקון התשס"ה)

(א) לא קיים בעל רישיון הוראה לפי חוק זה, או הוראה שברישיון, ויושב ראש הרשות שוכנע כי אי קיום ההוראה מהווה סכנה ממשית ומיידית לאדם או לרכוש, רשאי הוא לבצע את כל הדרוש לשם מניעת הסכנה האמורה במקום בעל הרישיון או למנות אדם שיופקד על הביצוע (להלן - הממונה), ולגבות מבעל הרישיון את כל ההוצאות שהוציא לשם כך; על גביית ההוצאות כאמור תחול פקודת המסים (גביה), כאילו היו ההוצאות מס כהגדרתו באותה פקודה.

(ב) יושב ראש הרשות לא יפעל כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שדרש בכתב מבעל הרישיון לבצע את כל הדרוש למניעת הסכנה, תוך זמן שנקבע בהודעה, ובעל הרישיון לא ביצע את הדרוש, ובלבד שבנסיבות הענין היתה שהות למתן הדרישה.

(ג) במילוי תפקידיו לפי סעיף זה, יפעל הממונה לפי הוראות יושב ראש הרשות ויהיו לו כל הסמכויות הדרושות לשם כך.

11. הגבלות על העברת רישיון שיעבוד עיקול או שינוי מבנה

(תיקון התשע"ו)

(א) רישיון או כל חלק ממנו אינם ניתנים להעברה, לשיעבוד או לעיקול, במישרין או בעקיפין, אלא באישור הרשות.

(ב) הרשות רשאית לקבוע ברישיון, כי נכסים מסוימים של בעל הרישיון, הדרושים לדעת הרשות לביצוע הפעילות לפי הוראות הרישיון, אינם ניתנים להעברה, לשיעבוד או לעיקול, במישרין או בעקיפין, אלא באישור הרשות.

(ג) ערבויות שהמציא בעל הרישיון, וכספים שנתקבלו ממימושו, אינם ניתנים לעיקול או לשיעבוד.

(ד) הרשות רשאית לקבוע ברישיון כי שינוי או ארגון מחדש בבעל רישיון לרבות מיזוג, פיצול, פשרה, הסדר או פירוק מרצון, טעונים אישור הרשות.

12. העברת שליטה

(תיקון התשע"ו)

(א) לא יעביר ולא ירכוש אדם שליטה בבעל רישיון או זכויות בשותפות שהיא בעל רישיון, במישרין או בעקיפין, אלא באישור הרשות.

(ב) הרשות רשאית לאשר העברת שליטה או העברת זכויות בשותפות, ובלבד שנתקיימו במקבל ההעברה התנאים הנדרשים למתן הרישיון לפי חוק זה.

13. החזקת אמצעי שליטה

[תיקונים: התשס"ג, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

(א) בעל רישיון או המחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון, לא ירכוש ולא יחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון נוסף, אלא באישור הרשות.

(ב) בנוסף להוראות סעיף 12, לא יהיה אדם מחזיק אמצעי שליטה בבעל רישיון ספק שירות חיוני, אלא באישור הרשות.

(ג) החזיק אדם, אמצעי שליטה בניגוד להוראות לפי חוק זה או לרישיונות שניתנו לו, לא יפעלו מכח אמצעי השליטה המוחזקים כאמור, זכויות הצבעה למיני דירקטורים, זכויות לקבלת דיבידנדים או כל זכות אחרת.

(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על המדינה.

14. הגבלות על ספק שירות חיוני

(א) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור הממשלה, רשאי בכל עת לקבוע בצו כי על בעל רישיון ספק שירות חיוני מסוים או דרך כלל, יחולו ההוראות הבאות, כולן או מקצתן:

(1) קביעה שלפיה תובטח השליטה בו בידי אזרחי ישראל ותושבי ישראל, לרבות קביעת שיעור מרבי של

אמצעי שליטה שיוחזקו, במישרין או בעקיפין, בידי מי שאינו אזרח או תושב כאמור;

(2) דרישה מטעמים של בטחון המדינה, כי נושאי משרה ובעלי תפקידים מסוימים בו כפי שיקבע, כולם או

מקצתם, יהיו אזרחי ישראל ותושביה, וכי כולם או מקצתם יהיו בעלי סיווג בטחוני כפי שיקבע.

(ב) השר לא יתן צו כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן למי שחל עליו הצו הזדמנות להשמיע טענותיו.

15. פעולות אסורות ואכיפה

[תיקונים: התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

(א) פעולה שנעשתה בניגוד להוראות סעיפים 11 עד 14 או בניגוד להוראות שנקבעו לפיהם - בטלה.

(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), אדם אינו רשאי לממש את זכויותיו כתוצאה מפעולה שנעשתה בניגוד להוראות

סעיפים 11 עד 14, במישרין או בעקיפין, למעט מכירתן של הזכויות או השתתפות ברווחי תאגיד.

(ב1) להבטחת אכיפתם של סעיפים 11 עד 13 וסעיף זה, וכן לצורכי פיקוח, רשאית הרשות לקבוע בכללים שתפרסם

ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות תנאים, הוראות, הגבלות וחובות דיווח, לרבות הוראות לעניין ניהול ורישום מיוחד של המחזיקים בניירות ערך של בעל הרישיון, במישרין או בעקיפין.

(ג) להבטחת אכיפתם של סעיף 14 וסעיף זה, וכן לצורכי פיקוח, רשאי השר לקבוע תנאים, הוראות, הגבלות וחובות דיווח,

לרבות הוראות לעניין ניהול ורישום מיוחד של המחזיקים בניירות ערך של בעל רישיון ספק שירות חיוני, במישרין או בעקיפין.

16. אגרות

השרים רשאים לקבוע, דרך כלל או לסוגים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, אגרות שעל מבקש רישיון או בעל רישיון, לשלם.

פרק ג' - בעל רישיון ספק שירות חיוני

17. חובות בעל רישיון ספק שירות חיוני

[תיקונים: התשס"ג, התשס"ה, התשס"ז, התשס"ט, התשע"ח (מס' 2)]

(א) בעל רישיון ספק שירות חיוני -

(1) יתן שירות לכלל הציבור בלא הפליה, בהתאם לאמות המידה שקבעה הרשות, באמינות וביעילות, והכל לפי תנאי רשיונו ולפי כל דין;

(2) ירכוש חשמל מבעלי רישיון ייצור, מבעלי רישיון אגירה או ממי שמייצרים או מבצעים אגירה של חשמל הפטורים מחובת רישיון לפי סעיף 3(ב)(1)(א) או (ב), כולם או חלקם, ויתן שירותי תשתית ושירותי גיבוי, הכל בהתאם לתנאי רשיונו ולפי כל דין;

(3) יתן שירותי גיבוי לבעל רישיון ייצור עצמי, לפי בקשתו, הכל בהתאם לתנאי רשיונו ולפי כל דין;

(4) יפעל להבטחת מתן מלוא שירותיו במשך כל תקופת רישיונו, לרבות מתן שירותים לפי תכנית הפיתוח שאושרה לפי סעיף 19, תוך עשיית כל הפעולות הדרושות למתן השירותים כאמור.

(ב) בעל רישיון ספק שירות חיוני יערוך דו"חות כספיים כפי שקבעו השרים, בהתייעצות עם שר המשפטים לענין מידת הפירוט בהם, העקרונות החשבונאיים לעריכתם, ההצהרות והביאורים שיצורפו אליהם.

(ג) בעל רישיון ספק שירות חיוני יגבה תשלומים בהתאם לתעריפים שקבעה הרשות.

(1ג) בעל רישיון ספק שירות חיוני ישלם תשלומים לבעל רישיון או לצרכן, והכל בהתאם לתעריפים שקבעה הרשות.

(ד) הרשות תקבע אמות מידה שלפיהן יהיה רשאי בעל רישיון ספק שירות חיוני שלא לתת את השירות או שלא לבצע את הרכישה שבהם הוא חייב לפי חוק זה, להפסיקם, לעכבם או להגבילם, אם לא שולמו לבעל הרישיון התשלומים בעדם לפי כל דין או לא נתקיימו התנאים למתן השירות או לביצוע הרכישה כדין.

17א. ביטול רישיון ספק שירות חיוני בשל אי-ביצוע תשלום

(תיקון התשס"ט)

נוכחה הרשות כי בעל רישיון ספק שירות חיוני לא ביצע תשלום המגיע ממנו לבעל רישיון אחר, תבטל הרשות את רישיונו של אותו בעל רישיון ספק שירות חיוני, לאחר שהתרתה בו; בסעיף זה, "תשלום" - תשלום הנדרש מבעל רישיון ספק שירות חיוני לפי חוק זה או לפי תנאי רשיונו.

18. תחולת החוק על פעולות ספק שירות חיוני

(א) הוראות חוק זה, לענין בעל רישיון ספק שירות חיוני, יחולו עליו בין אם הוא בעל רישיון לפעילות נוספת לפי חוק זה ובין אם לאו, והן יחולו גם על כל הפעילויות הנוספות כאמור, שלגביהן הוא בעל רישיון.

(ב) השר רשאי, בהתאם למצב העובדתי במשק החשמל, לקבוע מעת לעת, כי בעל רישיון או רישיונות ייצור מרכז בידיו חלק מהותי מהייצור במשק החשמל, ומשקבע כאמור יחולו עליו הוראות חוק זה לענין בעל רישיון ספק שירות חיוני.

(ג) על יצרן חשמל ועל בעל רישיון שבידיו שליטה, במישרין או בעקיפין, ביצרן חשמל, יחולו הוראות חוק זה לענין בעל רישיון ספק שירות חיוני, למעט הוראות סעיף 17(א)(2).

19. תכנית פיתוח

[תיקונים: התשס"ג, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2), התשפ"ג]

(א) השר, בהתייעצות עם הרשות ובהסכמת שר האוצר, רשאי לדרוש מבעל רישיון לניהול המערכת ומבעל רישיון חלוקה להגיש לאישורו, באופן ובמועד שיידרש, תכנית פיתוח, שלמה או בחלקים, לצורך פעילויותיו לפי הוראות הרישיון; אישר השר, בהתייעצות עם הרשות ובהסכמת שר האוצר, את התכנית, לא יפעל בעל רישיון ספק שירות חיוני אלא בהתאם לתכנית שאושרה לרבות שינויים שאושרו בה כאמור בסעיף קטן (4), ולחובות החלות עליו לפי כל דין ובכלל זה לפי הוראות סעיף 17.

(א) (1) בעל רישיון לניהול מערכת יכלול בתכנית הפיתוח למערכת ההולכה וההשנאה שהוא מגיש לפי

סעיף קטן (א), לוחות זמנים לביצוע הפעולות הכלולות בתכנית.

(2) בהכנת תוכנית פיתוח לפי סעיף זה, יתחשב בעל רישיון לניהול המערכת, בין היתר, במטרות חוק זה ובחובה להבטיח את שרידות מערכת החשמל ואמינות ההספקה בהתאם למגמות הביקוש, בצורך בחיבור צרכנים ויצרנים ובצורך לצמצם ככל האפשר מתן דרישות להפעלה חריגה בהתאם להוראות סעיף 25 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008;

(2א) לפני הגשת תכנית פיתוח למערכת ההולכה וההשנאה לאישור לפי סעיף קטן (א), יתייעץ בעל רישיון לניהול המערכת עם בעל רישיון הולכה בנוגע ללוחות הזמנים לביצוע הפעולות הכלולות בתכנית ולחלופות לפעולות אלה; התגלעו חילוקי דעות בין בעלי הרישיונות האמורים לגבי ההיתכנות לביצוע הפעולות, ובכלל זה ההיתכנות לביצוען בלוחות הזמנים כאמור (בסעיף קטן זה - מחלוקת) -

(1) יגיש בעל רישיון לניהול המערכת לשר, נוסף על תכנית הפיתוח כאמור שערך, גם את עמדת בעל רישיון ההולכה במחלוקת;

(2) יציין השר, בפנייתו לרשות ולשר האוצר לפי סעיף קטן (א), את המחלוקת, ויעביר להם את העמדות כפי שהוגשו לו.

(3א) בעל רישיון חלוקה יערוך את תכנית הפיתוח לרשת החשמל המשמשת לחלוקה שהוא מגיש לפי סעיף קטן (א) בהתאם להנחיות בעל רישיון לניהול המערכת לעניין נקודות החיבור והשפעות הגומלין בין מערכת ההולכה למערכת החלוקה;

(4א) תכנית פיתוח שאושרה כאמור בסעיף קטן (א) יכול שתכלול הוראות לעניין אישור שינויים בתכנית, ובכלל זה הגורם המוסמך לאשרם.

(ב) לא הגיש בעל רישיון לניהול מערכת או בעל רישיון חלוקה תכנית פיתוח לפי הוראות סעיפים קטנים (א) עד (3א), לפי העניין, רשאי השר, בהתייעצות עם הרשות ובהסכמת שר האוצר לקבוע לו תכנית פיתוח; קבע השר תכנית פיתוח כאמור, יהיה על בעל רישיון ספק שירות חיוני לפעול לפיה ולפי החובות החלות עליו לפי כל דין ובכלל זה לפי הוראות סעיף 1; לפני שהשר יקבע תכנית פיתוח לרשת חשמל המשמשת לחלוקה לפי הוראות סעיף קטן זה, הוא ישמע את עמדתו של בעל רישיון לניהול המערכת לעניין נקודות החיבור והשפעות הגומלין בין מערכת ההולכה למערכת החלוקה, ויחולו לעניין אישור שינויים בתכנית כאמור בסעיף קטן זה הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(4א).

20. עסקאות בעל רישיון ספק חיוני או שירות לאחר

סימן א' - הרכב הרשות, סמכויותיה ותפקידיה

[תיקונים: התשס"ג, התשס"ה, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

(א) (בוטל).

(ב) עסקאות עם בעל רישיון ספק שירות חיוני כאמור בסעיף 17(א) ו-(3), ייערכו בהתאם לכללים שקבעה הרשות ושיפורסמו ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות. בכללים כאמור ייקבעו המקרים שבהם תהיה הרשות רשאית לתת הוראות אחרות לענין עסקה מסויימת.

(ג) בעל רישיון ייצור עצמי רשאי למכור חשמל, כפי שיוסכם בין הצדדים, בהתקיים אחד מאלה:

(1) המכירה היא לבעל רישיון ספק שירות חיוני;

(2) המכירה היא לתאגיד הנמנה עם תשלובת חברות שעמה נמנה בעל הרישיון ולשם כך אין צורך להוליד

חשמל דרך מקרקעין שאין בהם זכויות למי שאינו נמנה עם אותה תשלובת;

לענין זה "תשלובת" - כמשמעותה בחוק ניירות ערב, התשכ"ח-1968.

פרק ד' - רשות החשמל

סימן א' - הרכב הרשות, סמכויותיה ותפקידיה

21. הקמת הרשות

(תיקונים: התשס"ה, התשע"ו)

מוקמת בזה רשות החשמל במשרד, שתפעל בהתאם למטרותיו של חוק זה ובהתאם למדיניות השר ולמדיניות הממשלה בהתאם לסמכויותיהם לפי כל דין, בתחום משק החשמל, תיישם את מדיניותם בהתאם להוראות חוק זה וכן תפקח על מילוי ההוראות לפי חוק זה ולפי הרישיונות ותמלא את התפקידים שנקבעו לה בחוק זה ושהוטלו עליה לפי כל דין אחר.

21א. ייעוץ טרם קביעת מדיניות

(תיקון התשע"ו)

(א) הרשות תהיה הגורם המקצועי במשרד בתחום משק החשמל, המסייע לשר בגיבוש מדיניותו כאמור בסעיף 57א.
(ב) בגיבוש עקרונות המדיניות יתייעץ השר עם הרשות כגורם המקצועי במשרד בתחום משק החשמל, לרבות בעניין עלויות הנובעות מיישום המדיניות; עמדת הרשות תפורסם באתר האינטרנט שלה, לאחר שעקרונות המדיניות פורסמו באתר האינטרנט של המשרד בהתאם להוראות סעיף 57א(ב).
(ג) הרשות תייעץ לממשלה בקביעת מדיניות בתחום משק החשמל, אם התבקשה לכך על ידי השר.

22. מינוי הרשות והרכבה

(תיקון התשע"ו)

(א) הרשות תהיה מורכבת מחמישה חברים; חברי הרשות יהיו אזרחי ישראל ותושביה.

(ב) הרכב הרשות הוא:

- (1) יושב ראש הרשות, שתמנה הממשלה לפי הצעת השר בהתייעצות עם שר האוצר;
 - (2) המנהל הכללי של המשרד שיכהן מתוקף תפקידו, או נציג השר שתמנה הממשלה לפי הצעת השר מקרב עובדי משרדו;
 - (3) הממונה על התקציבים במשרד האוצר שיכהן מתוקף תפקידו, או נציג שר האוצר שתמנה הממשלה לפי הצעת שר האוצר מקרב עובדי משרדו;
 - (4) נציג מקרב הציבור שתמנה הממשלה לפי הצעת השר, שהוא בעל תואר אקדמי באחד ממקצועות אלה: כלכלה, ראיית חשבון, מינהל עסקים, הנדסה או מקצוע אחר בתחום משק החשמל, ולו ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בתחומים האמורים;
 - (5) נציג מקרב הציבור שתמנה הממשלה לפי הצעת שר האוצר, שהוא בעל תואר אקדמי באחד ממקצועות אלה: כלכלה, ראיית חשבון, מינהל עסקים, הנדסה או מקצוע אחר בתחום משק החשמל, ולו ניסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בתחומים האמורים.
- (ג) חברי הרשות כאמור בסעיף קטן (ב)(2) עד (5) ימונו לתקופה של שלוש שנים וניתן לחזור ולמנותם, ובלבד שלא יכהנו יותר משתי תקופות כהונה רצופות.
- (ד) הודעה על מינוי חברי הרשות תפורסם ברשומות.
- (ה) לישיבות הרשות יוזמן משקיף מקרב עובדי המשרד להגנת הסביבה, שתמנה הממשלה לפי הצעת השר להגנת הסביבה, ויחולו עליו הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), וסעיפים 23 ו-29, בשינויים המחויבים.

23. חובת גילוי ואיסור התקשרות

(א) לא יתמנה ולא יכהן כחבר הרשות מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד ענינים בין תפקידו כחבר הרשות לבין ענין אחר שלו או של בן משפחתו או של תאגיד שהוא או בן משפחתו הינם בעלי ענין בהם.

(ב) חבר רשות שעשוי להיות לו ענין, במישרין או בעקיפין, בנושא העומד לדיון ברשות, יודיע על כך בכתב ליושב ראש הרשות, מיד לאחר שנודע לו כי הנושא האמור עומד לדיון, ולא יהיה נוכח בדיוני הרשות באותו נושא.

24. ישיבות הרשות

ישיבות הרשות יתקיימו לפחות אחת לחודש; הרשות תקיים ישיבה מיוחדת אם דרשו זאת לפחות שניים מחבריה; הישיבה תתקיים תוך שבעה ימים מיום הדרישה, זולת אם בנסיבות הענין נדרש לקיימה תוך זמן קצר יותר; בישיבה תדון הרשות בנושאים המפורטים בדרישה.

25. סדרי עבודת הרשות

(תיקון התשע"ו)

(א) המנין החוקי בישיבת הרשות הוא רוב חבריה.

(ב) החלטות הרשות יתקבלו ברוב דעות של החברים הנוכחים המצביעים באותה ישיבה, ובמקרה של קולות שקולים יהיה ליושב ראש הרשות קול נוסף.

(ג) הרשות תקבע לעצמה את דרכי עבודתה ונוהלי דיוניה, ככל שאלה לא נקבעו בחוק זה או על פיו.

(ד) (1) סבר השר כי החלטה שקיבלה הרשות אינה תואמת את מדיניותו או את מדיניות הממשלה בתחום משק החשמל, או את מטרות החוק, רשאי הוא, בתוך 30 ימים מהמועד שבו הביאה הרשות את החלטה לידיעתו, להצביע לפני הרשות על ההיבטים שבהם חרגה החלטה לדעתו מהמדיניות כאמור או ממטרות החוק, ולהורות לרשות על קיום דיון נוסף בעניין.

(2) הורה השר כאמור בפסקה (1), תושהה החלטת הרשות עד לעריכת דיון נוסף בנושא, לשם בחינת ההתאמות, אם הן נדרשות לדעת הרשות; דיון נוסף כאמור יתקיים בתוך חודשיים מהמועד שבו הורה השר לרשות לקיימו; מצאה הרשות שהחלטתה תואמת את המדיניות כאמור או את מטרות החוק, ואין צורך בשינויה, תפרט את נימוקי החלטתה והשהיית החלטה תבוטל.

(3) הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על החלטות הרשות בעניין תעריפים, שלגביהן יישמר שיקול דעתה המקצועי הבלעדי כאמור בסעיף 30(1) ועל החלטות הרשות בדיון נוסף כאמור בסעיף קטן זה.

26. תוקף

קיום הרשות, סמכויותיה ותוקף החלטותיה, לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר הרשות.

27. הוצאות וגמול

חברי הרשות מקרב הציבור יקבלו גמול והחזר הוצאות בעד שירותם ברשות בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור מקרב הציבור בחברות ממשלתיות), התשנ"ד-1994, ולשם כך תיחשב הרשות לחברה בסיווג הגבוה ביותר.

28. החלת דינים על הרשות

חברי הרשות, שאינם עובדי המדינה, דינם כדין עובדי המדינה לענין חיקוקים אלה:

(1) חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;

- (2) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959;
- (3) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979;
- (4) חוק העונשין, התשל"ז-1977 - ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;
- (5) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971;
- (6) פקודת הנזיקין [נוסח חדש];
- (7) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969.

29. פקיעת כהונה

(תיקון התשע"ו)

(א) חבר הרשות יחדל לכהן בה לפני תום תקופת כהונתו, אם נתקיים אחד מאלה:

- (1) התפטר במסירת כתב התפטרות לממשלה;
 - (2) נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו, והממשלה, על פי הצעת השר שלפי הצעתו נתמנה אותו חבר, העבירה אותו מכהונתו בהודעה בכתב;
 - (3) הורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון;
 - (4) אם נתמנה כחבר מקרב הציבור - נתמנה עובד מדינה, ואם נתמנה כעובד המשרד או משרד האוצר - חדל להיות עובד המשרד או משרד האוצר בהתאמה;
 - (5) אם הממשלה קבעה, לפי הצעת השרים ועל דעת הרשות, כי אינו ממלא את תפקידו כראוי.
- (ב) נעדר חבר הרשות, ללא סיבה מוצדקת, משלוש ישיבות רצופות של הרשות או מחמש ישיבות בשנה אחת, רשאית הממשלה, על פי הצעת השר שלפי הצעתו נתמנה אותו חבר, לבטל את מינויו.
- (ג) הוגש כתב אישום נגד חבר הרשות בעבירה שיש עמה, לדעת היועץ המשפטי לממשלה, קלון, רשאית הממשלה, על פי הצעת השרים, להשעות את החבר מכהונתו עד למתן פסק-דין סופי בענינו.
- (ד) לא יושעה חבר רשות לפי סעיף קטן (ג), אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות להביא בפני השרים את טענותיו לענין ההשעיה, תוך תקופה שיקבעו השרים.

30. תפקידי הרשות

[תיקונים: התשס"ה, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

ואלה תפקידי הרשות:

- (1) קביעת תעריפים ודרכי עדכונם וביצוע בקרת עלויות לשם כך, לפי שיקול דעתה המקצועי הבלעדי ובהתאם להוראות סעיפים 31 ו-32;
- (2) קביעת אמות מידה לרמה, לטיב ולאיכות השירות שנותן בעל רשיון ספק שירות חיוני לצרכן, לבעל רישיון הספקה, ליצרן חשמל, ליצרן חשמל פרטי, לבעל רישיון אגירה או לבעל רישיון ספק שירות חיוני אחר (להלן - אמות מידה) ופיקוח על מילוי חובותיו על פי אמות המידה;
- (3) מתן רישיונות ופיקוח על מילוי תנאים שנקבעו ברישיונות וכן, ככל שלא קבע השר תקנות לפי פסקאות (1) או (4) של סעיף 7(א) - קביעת כללים בעניינים המנויים בפסקאות האמורות, בכפוף למדיניות השר;
- (3א) קביעת אמות מידה לעניין המקרקעין שייחשבו לחטיבת קרקע, ולעניין הגורם שייחשב לצרכן בחטיבת קרקע אם יש יותר מגורם אחד שיכול להיחשב לצרכן כאמור.
- (4) קביעת כללים לעריכת עסקאות בין בעל רישיון ספק שירות חיוני לבין בעל רישיון;
- (5) פיקוח על מילוי הוראות לפי חוק זה על ידי בעל רישיון ואכיפתן.

[תיקונים: התשס"ז (מס' 2), התשע"ז, התשע"ח (מס' 2)]

(א) הרשות תקבע את התעריפים על בסיס עקרון העלות בהתחשב, בין היתר, בסוג השירותים וברמתם; כל מחיר ישקף את עלות השירות המסוים, בלא שתהיה הפחתת מחיר אחד על חשבון העלאתו של מחיר אחר; נקבעה בתקציב המדינה תמיכה לצורך הפחתת מחיר שירות, יופחת סכום התמיכה מן העלות של אותו שירות.

(ב) לצורך קביעת התעריפים, תבצע הרשות פעולות של בקרת העלויות של בעל רשיון ספק שירות חיוני; הרשות רשאית שלא להביא בחשבון, לענין קביעת תעריפים, הוצאות, כולן או חלקן, אשר לדעתה אינן דרושות למילוי חובותיו של בעל רשיון ספק שירות חיוני ביישום עקרון העלות לצורך קביעת התעריפים, תכיר הרשות בעלויות הנובעות מכל אלה:

(1) עקרונות המדיניות שקבע השר כאמור בסעיף 5א;

(2) הוראות השר לענין הפעלת משק החשמל בשעת חירום שניתנו לפי סעיף 58(ב);

(3) הוראות השר לענין הפעלת משק הגז בשעת חירום שניתנו לפי סעיף 91(ב) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002;

(4) הוראות השר שעניינן מענה לצרכים הנובעים ממצב חירום, הנדרשות לביצוע בזמן חירום, שניתנו בכתב לבעל רשיון ספק שירות חיוני בזמן חירום, לפי כל דין או בהתאם לתנאי רישיונו; השר יפרסם הוראות כאמור באתר האינטרנט של המשרד, בהקדם האפשרי, למעט הוראות שאין לפרסמן מטעמים של ביטחון המדינה או יחסי החוץ שלה.

(ג) לענין העלות כאמור בסעיף קטן (א), תביא הרשות בחשבון שיעור תשואה נאות על ההון, בהתחשב בזכויותיו ובחובותיו של בעל רשיון ספק שירות חיוני.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), בקביעת התעריפים המשולמים על ידי כלל הצרכנים תביא הרשות בחשבון את העלויות שלא הובאו בחשבון כתוצאה מהתשלומים המופחתים לפי סעיף 31א.

א.31. תשלומים מופחתים

[תיקונים: התשס"ז (מס' 2), התשע"ב, התשפ"ב]

(א) צרכן הזכאי לגמלה לפי סעיף 2(א)(4) לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, ישלם תשלום מופחת בשיעור של 50% מהתעריף הביתי, בעד 400 הקוט"ש הראשונים שצרך מדי חודש בשימוש ביתי בלבד; בסעיף זה, "תעריף ביתי" - התעריף לתשלום בעבור צריכת חשמל המיועדת לבתים המשמשים למגורים בלבד.

(א1) הוראות סעיף קטן (א) יחולו בשנים 2022 עד 2025 גם לגבי אישה שמלאו לה 62 שנים ומשתלמת לה גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980.

(ב) (1) השר, בהתייעצות עם שר הרווחה ובהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע אוקלוסיות נזקקות נוספות, שמי שנמנה עמן ישלם תשלום מופחת, בשיעור שיקבע מהתעריף הביתי, כמות החשמל שבעדה יהיה זכאי לתשלום מופחת, וכן שיעורי הנחה וכמויות שונים לקבוצות אוקלוסיה, ולשם כך רשאי הוא להביא בחשבון את מספר הנפשות המתגוררות בבית הצרכן ואזור המגורים, את הכנסותיהן, גילן ומצבן הרפואי, והכל ביחס לצריכת החשמל הממוצעת של צרכנים שבביתם אותו מספר נפשות.

(2) זכאות לתשלומים מופחתים לפי סעיף קטן זה תיקבע כך, שסך ההפחתה מהתשלומים בעבור צריכת חשמל לפי סעיף זה לא יעלה על סכום השווה ל-1.5% מסך התשלומים המשולמים על ידי כלל הצרכנים בעבור צריכת חשמל.

(ג) השר, בהתייעצות עם שר הרווחה, יקבע הוראות בדבר דרכים להוכחת הזכאות לתשלום מופחת בהתאם להוראות

סעיף זה, וכן רשאי הוא לקבוע הוראות לענין אופן מסירת מידע לשם הוכחת זכאות כאמור.

(ד) ²-(בוטל).

32. עדכון התעריפים

(תיקון התשע"ו)

(א) הרשות תקבע את התעריפים מעת לעת לפי שיקול דעתה המקצועי הבלעדי ובהתאם להוראות סעיף 30(1) וסעיף 31 והם יעודכנו לפי נוסחת עדכון שתקבע הרשות.

(ב) נוסחת העדכון לפי סעיף קטן (א) יכול שתביא בחשבון מקדם התייעלות; לענין זה, "מקדם התייעלות" - שיעור ההפחתה מן העדכון, אשר הרשות, בהתייעצות עם השרים, תחליט להביא בחשבון, לשם התייעלותו של בעל רשיון ספק שירות חיוני.

33. קביעת אמות מידה

[[תיקונים: התשס"ג, התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]]

(א) הרשות תקבע אמות מידה, בכפוף לתכנית הפיתוח שאישר השר לפי סעיף 19; אמות המידה יועמדו לעיון הציבור ויפורסמו ברשומות, באתר האינטרנט של הרשות ובדרך אחרת שיקבע השר.

(ב) הרשות תקבע הוראות לענין תשלומים שישלם בעל רשיון ספק שירות חיוני לצרכנים בשל הפרת אמות המידה שנקבעו לפי סעיף קטן (א).

34. חובות רישום חשבונאי

הרשות רשאית לקבוע חובות בדבר רישום חשבונאי ודיווח לציבור שיחולו על בעל רשיון ספק שירות חיוני, בנוסף לחובות המוטלות עליו לפי כל דין; החובות יכול שיכללו הוראות בדבר פירוט הדינים והחשבונות שיפרסם בעל רשיון ספק שירות חיוני, ומועדי פרסומם.

35. דיווח לרשות

לצורך מילוי תפקידיה לפי חוק זה, רשאית הרשות לחייב בעל רשיון ספק שירות חיוני, להגיש לה דינים וחשבונות וכל מידע, בהתאם לדרישותיה.

36. פרסום החלטות

[[תיקון התשע"ח (מס' 2)]]

החלטות הרשות לפי חוק זה, לרבות ביאורים בדבר אופן קביעת התעריפים ונתונים סטטיסטיים, יפורסמו באתר האינטרנט של הרשות, זולת אם קבעה הרשות אחרת, בנסיבות מיוחדות שינומקו.

37. שמיעת עמדות ארגוני הצרכנים

(תיקון התשס"ג)

לצורך מילוי תפקידיה לפי חוק זה -

(1) הרשות תאפשר לנציגי ארגוני צרכנים להביא בפניה הצעות ועמדות, לענין קביעת התעריפים ואמות

המידה, בדרך שיקבע השר, בהתייעצות עם שר האוצר, לפי הצעת הרשות;

(2) הרשות תבדוק תלונות של צרכנים ותחליט בהן.

37א. דיווח לשר

(תיקון התשס"ה)

(א) הרשות תגיש לשר, בתחילת כל שנה, תכנית עבודה לאותה שנה, ובסיומה - דיווח על פעילותה באותה שנה; כמו כן תמסור הרשות לשר, לפי דרישתו, בתוך זמן סביר, דיווחים נוספים על פעילותה, וכן נתונים ומידע הנוגעים לפעילותה, בין בכלל ובין בנושא מסוים, הכל כפי שיפורט בדרישה.

(ב) השר או שר האוצר רשאים לדרוש מהרשות לגבש עמדה בענין מסוים, שיפורט בדרישה; דרשו כאמור, תדון הרשות באותו ענין ותגבש את עמדתה בתוך 60 ימים או בתוך מועד סביר אחר שנקבע בדרישה; לא דנה הרשות באותו ענין בתוך התקופה האמורה, למעט מסיבות שאינן תלויות בה, רשאים השר או שר האוצר, במסגרת סמכותם לפי כל דין, לפעול באותו נושא שלא באמצעות הרשות.

37. מינוי רשות חדשה

סימן ב': יושב ראש הרשות

(תיקון התשס"ה)

(א) ראה השר כי הרשות אינה פועלת כראוי בהתאם להוראות חוק זה, יודיע לרשות, בהודעה מנומקת בכתב שישלח ליושב ראש הרשות, כי אם בתוך זמן סביר שיקבע לא תמלא הרשות את המוטל עליה כפי שיפורט בדרישתו, יורה על פיזור; לא מילאה הרשות את שהוטל עליה בתוך המועד שקבע השר בהודעתו, רשאי השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור הממשלה, להורות על פיזור הרשות, והוראות סעיף 40 לא יחולו לענין זה.

(ב) בתוך 30 ימים מיום פיזור הרשות לפי סעיף קטן (א), תמונה רשות חדשה לפי הוראות סעיף 22; השר רשאי, בהסכמת שר האוצר, להאריך את התקופה האמורה ב-30 ימים נוספים.

(ג) עד למינוי רשות חדשה כאמור בסעיף קטן (ב), תמשיך הרשות לפעול בהרכבה הקודם.

סימן ב': יושב ראש הרשות

38. סמכויות ותקופת כהונה

(תיקון התשע"ו)

(א) יושב ראש הרשות, שמונה לפי סעיף 22(ב)(1), ישמש גם כמנהל הרשות ויהיה ממונה על ביצוע תפקידי הרשות לפי חוק זה. יושב ראש הרשות יהיה כפוף במישרין לשר.

(ב) יושב ראש הרשות יהיה עובד מדינה, ותקופת כהונתו - חמש שנים, וניתן לחזור ולמנותו לתקופת כהונה נוספת אחת.

39. כשירות לכהונה

כשיר לכהן כיושב ראש הרשות, אזרחי ישראל, ותושב בה שנתקיימו בו שניים מאלה:

(1) הוא בעל תואר אקדמי באחד המקצועות הבאים: כלכלה, מינהל עסקים, ראיית חשבון, הנדסה או מקצוע

אחר שבתחום התפקידים של הרשות לפי חוק זה;

(2) הוא בעל נסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בתפקיד בכיר בתחום הניהול של תאגיד בעל היקף עסקים

משמעותי, או בתפקיד בכיר בשירות הציבור בנושאים כלכליים או הנדסיים.

40. הפסקת כהונתו של יושב ראש הרשות

הממשלה לא תפסיק את כהונתו של יושב ראש הרשות לפי סעיף 29(א)(5), אלא לאחר שנתנה לו הזדמנות לערור על החלטתה לפני ועדת השירות לפי סעיף 7 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959; ועדת השירות תדון בערר לאחר קבלת חוות דעת מנציב שירות המדינה.

41. השעיית יושב ראש הרשות

סימן ג': מבנה הרשות

השעתה הממשלה את יושב ראש הרשות לפי סעיף 29(ג), תמנה לפי הצעת השרים, ממלא מקום שיתקיימו בו תנאי הכשירות לפי סעיף 39; לממלא המקום יהיו כל הסמכויות של יושב ראש הרשות לפי חוק זה.

סימן ג': מבנה הרשות

42. תקציב הרשות

תקציב הרשות ייקבע בחוק תקציב שנתי, בסעיף תקציב נפרד; הממונה על סעיף תקציב זה, לענין חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, יהיה יושב ראש הרשות.

43. עובדי הרשות - עובדי מדינה

(תיקון התשע"ו)

(א) עובדי הרשות יהיו עובדי מדינה ויחולו עליהם הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, ובלבד שיושב ראש הרשות יהיה מורשה, באישור השר, ביחד עם חשב הרשות, לייצג את המדינה בעשיית חוזים מיוחדים עם עובדים.

(ב) עובדי הרשות יפעלו לפי הוראות יושב ראש הרשות ובפיקוחו.

(ג) לא יופסק שירותו של עובד הרשות אלא בהסכמתו של יושב ראש הרשות או על פי הוראת בית המשפט או בית דין מוסמך.

44. עסקאות הרשות

לצורך ביצוע הוראות חוק זה מורשה יושב ראש הרשות, ביחד עם חשב הרשות, לייצג את הממשלה בעסקאות כאמור בסעיפים 4 ו-5 לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951, למעט עסקאות במקרקעין, ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות כאמור.

פרק ה' - סמכות להיכנס למקרקעין לביצוע עבודות

45. הרשאה לביצוע עבודות והקמת מיתקני חשמל

בנוסף להוראות כל דין, ביצוע עבודות והקמת מיתקנים כאמור בסעיף 145(ו) לחוק התכנון והתקנות לפיו, על ידי בעל רשיון, טעונים הרשאה מאת המנהל.

46. סמכות כניסה למקרקעין וביצוע עבודות בהם

(א) לצורך מילוי תנאי רשיונו, רשאי בעל רשיון, אם קיבל לכך את הסכמת בעל המקרקעין, להיכנס למקרקעין, בין מקרקעין ציבוריים ובין מקרקעין פרטיים ולבצע בהם פעולות אלה:

(1) לערוך מדידות ובדיקות כנדרש;

(2) להקים ולהעביר רשתות חשמל במקרקעין ולהקים בהם עמודים;

(3) להתקין, לבנות או להציב מיתקן חשמל במקרקעין;

(4) לחפור, להסיר אבן, אדמה ועץ ולבצע פעולות נילוות אחרות הדרושות להפעלת הסמכויות האמורות בפסקאות (2) ו-(3);

(5) להסיר או לגזום, מסביב לכל מיתקן חשמל או רשת חשמל קיימים או מתוכננים, כל צמח המפריע לבנייתו, לקיומו או לפעילותו התקינה של מיתקן חשמל או של רשת חשמל;

- (6) לבצע בדיקה, תיקון, או הסרה של מיתקן חשמל הנמצא במקרקעין וכן לבצע בו שינוי שאין בו משום פגיעה בהיקף השימוש באותם מקרקעין;
- (7) לחפור תעלות, מנהרות ומעברים על-קרקעיים ותת-קרקעיים;
- (8) להניח כבלים ולהעביר צינורות במקרקעין;
- (9) (א) לפתוח ולהכשיר כל דרך לשם ביצוע עבודות חשמל במקרקעין ובלבד שמיד עם השלמת העבודה יחזיר את הדרך למצב הקודם;
- (ב) בפסקה זו, "דרך" - לרבות מסילה, כביש, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות מעבר בהם;
- (10) להסיר כל מיתקן המפריע שלא כדין לפעילות תקינה של בעל הרשיון למילוי תנאי הרשיון ולהסיר כל מכשול המפריע לפעילות כאמור;
- (11) להתקין ולבנות תאים, שוחות, תחנות השנאה, ארגזי חלוקה, הסתעפות, חיבורים וכל מיתקן חשמלי נוסף או אחר שיידרש לשם הקמת הרשת, תפעולה, שיפורה, הרחבתה ותיקונה;
- (12) בכפוף לאמור בכל דין, להקים רשתות תקשורת במקרקעין;
- (13) לעבור ברכב במקרקעין, הנמצאים סמוך למקום שבו נדרש לבצע פעולות המפורטות בפסקאות (1) עד (12).

- (ב) לא נתן בעל המקרקעין הסכמתו לביצוע הפעולות לפי סעיף קטן (א), יהיה בעל הרשיון רשאי להיכנס למקרקעין לצורך מילוי תנאי רשיונו ולבצע בהם את הפעולות האמורות, אם קיבל הרשאה לכך מאת המנהל כאמור בסעיף 47.
- (ג) בבואו ליתן הרשאה לפי סעיף קטן (א) להיכנס למקרקעין פרטיים לביצוע עבודות שאינן לצורך אותם מקרקעין, ישקול המנהל, בין היתר, קיומה של אפשרות חלופית לביצוע אותן עבודות.
- (ד) כניסה על פי סעיף זה למיתקן בטחוני, טעונה אישור מראש של הגוף המוסמך לכך על פי דין, לגבי אותו מיתקן.

47. הודעה על כוונה להיכנס למקרקעין

- (א) ביקש בעל רשיון מהמנהל לתת הרשאה לפי סעיף 46(ב), יודיע על כך המנהל לבעל המקרקעין ויתן לו הזדמנות להשמיע טענותיו.
- (ב) נתן המנהל הרשאה לפי סעיף 46(ב), יודיע על כך לבעל המקרקעין בצירוף נימוקים, ויפרסם את ההודעה בשני עיתונים יומיים כאמור בסעיף 1א בחוק התכנון; בהודעה יצוין המועד שבו רשאי בעל הרשיון להיכנס למקרקעין.
- (ג) לא ייכנס בעל רשיון למקרקעין כל עוד לא חלפו 25 ימים מהיום שבו נמסרה ההודעה על ההרשאה לבעל המקרקעין, אלא אם כן קבע המנהל תקופה קצרה מזו, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- (ד) בעל רשיון המתכוון לבצע עבודות לפי פרק זה במקרקעין ציבוריים יודיע על כך לבעל המקרקעין ולמוסד התכנון שבתחומו נמצאים המקרקעין.

48. ערעור

- (א) בעל מקרקעין הרואה עצמו נפגע ממתן הרשאה לפי פרק זה, רשאי לערער על כך לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים המקרקעין, בתוך 21 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה.
- (ב) בית המשפט הדין בערעור רשאי לאשר את החלטת המנהל כאמור, או לבטלה, והוא רשאי לתת כל סעד שבית משפט הדין בענין אזרחי מוסמך לתיתו.
- (ג) הגשת ערעור לבית המשפט לא תעכב את השימוש במקרקעין לפי ההרשאה של בעל הרשיון, אלא אם כן החליט על כך בית המשפט, בהחלטה מנומקת מחמת טעם מיוחד שראה.

- (א) שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בערעור; באין סדרי דין - ידון בית המשפט בדרך הנראית לו מועילה ביותר להכרעה צודקת ומהירה.
- (ב) בית המשפט הדין בערעור לא יהיה קשור בדיני ראיות למעט דיני חסינות עדים וראיות חסויות כאמור בפרק ג' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- (ג) בית המשפט הדין בערעור רשאי למנות לו יועץ מקצועי אשר יסייע לו בשאלות מקצועיות אך לא יטול חלק במתן פסק הדין.
- (ד) היועץ המקצועי יהיה זכאי לשכר ולהחזר הוצאות מאת בעל הרשיון מבקש ההרשאה, בסכומים שיקבע בית המשפט.

49א. סמכות כניסה למקרקעין לביצוע פעולה דחופה

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

- (א) על אף הוראות סעיף 46, לצורך מילוי תנאי רישונו רשאי בעל רישיון להיכנס למקרקעין לשם ביצוע פעולה גם בלא קבלת הסכמה או הרשאה כאמור בסעיף 46(א) או (ב), בהתקיים אחד מאלה (בסעיף זה - פעולה דחופה) ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב):
- (1) הפעולה דחופה וחיונית למניעת סכנה מיידית לאדם או לסביבה, ובלבד שבעל הרישיון דיווח לבעל המקרקעין ולמנהל על כניסתו למקרקעין בהקדם האפשרי בניסבות העניין;
- (2) הפעולה נדרשת לשם מניעת נזק משמעותי לסביבה או לרכוש לרבות למיתקן חשמל, ולא ניתן להמתין עד תום התקופה כאמור בסעיף 46(ג), ובלבד שבעל הרישיון נתן הודעה לבעל המקרקעין ולמנהל בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-48 שעות לפני ביצוע הפעולה.
- (ב) (1) לא תבוצע פעולה דחופה לפרק זמן העולה על 96 שעות, אלא באישור המנהל.
- (2) על כניסה לפי סעיף זה למיתקן ביטחוני, יחולו הוראות סעיף 46(ד).
- (ג) המנהל רשאי, ביוזמתו או לפי פניית בעל מקרקעין, להורות בכל עת על הפסקה של פעולה דחופה לפי סעיף זה או להתנות את המשך ביצועה בתנאים שיורה, או להגביל את פרק הזמן לביצוע פעולה כאמור.
- (ד) המנהל ייתן לבעל המקרקעין הזדמנות לטעון את טענותיו, בכתב או בעל פה, בהקדם האפשרי לאחר הכניסה למקרקעין, ולא יאוחר מ-2 שעות מתחילת ביצוע הפעולה הדחופה.

50 מניעת נזק, תיקונו ותשלום פיצויים

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

- (א) בעל רישיון שנכנס למקרקעין לשם ביצוע עבודות לפי פרק זה, יימנע, ככל האפשר, מגרימת נזק ויחזיר את המקרקעין, בהקדם האפשרי לאחר סיום ביצוע העבודות, למצב שהיו בו אילולא בוצעו בהם העבודות כאמור.
- (ב) נגרם נזק כתוצאה מביצוע עבודות כאמור בסעיף קטן (א), יתקן בעל הרישיון, על חשבון, את הנזק או ישלם למי שנגרם לו הנזק (בסעיף זה - ניזוק) פיצויים בשל הנזק שנגרם, והכול בהקדם האפשרי.
- (ג) דרש ניזוק מבעל רישיון פיצויים בשל נזק כאמור בסעיף זה, והחליט בעל הרישיון לדחות דרישה זו, כולה או חלקה, ימסור לניזוק הודעה מנומקת על כך בכתב, בתוך 60 ימים מיום שקיבל מהניזוק את כל המידע הנדרש לשם קבלת החלטה לגבי דרישת הפיצוי, וישלם לו, בתוך 30 ימים ממועד ההחלטה, את הסכום שאינו שנוי במחלוקת.
- (ד) דרישה לפיצויים לפי סעיף זה, מחלוקת לגבי סכום הפיצויים המגיעים לניזוק או הגשת תובענה בעניין זה לא יהוו עילה לעיכוב הכניסה למקרקעין או לביצוע פעולות בהם, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.
- (ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכויותיו של הניזוק על פי כל דין.

51. מיתקנים המחוברים למקרקעין

על אף הוראות סעיף 12 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, מיתקן חשמל או רשת חשמל שחוברו למקרקעין של אחר, יהיו בבעלותו של מי שהתקין אותם כדין.

פרק ו' - עבירות ועונשין

52. עבירות ועונשין

(א) העובר על הוראות סעיפים 17(ב) ו-17(ג), 34 או 35 או בעל רשיון המפר תנאי מתנאי הרשיון, לענין פעילות נושא הרשיון, דינו - מאסר שנה אחת או קנס פי שלושה משיעור הקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), וקנס נוסף לכל יום שבו נמשכה העבירה, פי שלושה משיעור הקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

(ב) עבירה לפי סעיף קטן (א) אינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות.

(ג) המבצע אחת מן הפעולות המנויות בסעיף 3 ללא רשיון, או העובר על הוראות סעיף 17(א), דינו - מאסר שלוש שנים או קנס פי ארבעה משיעור הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין וקנס נוסף לכל יום שבו נמשכה העבירה, פי ארבעה מן הקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין.

53. השחתת מיתקן חשמל

המשחית מיתקן חשמל, למעט מיתקן לשימוש פרטי, או כל חלק מרשת חשמל, הגורם לו נזק או המסלק אותו ממקומו או הפוגע בתחנת כוח שלא כדין, דינו - מאסר חמש שנים.

54. הפרעה לבעל רשיון

העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים:

(1) מפריע, מונע או מעכב הולכה, חלוקה או אספקת חשמל;

(2) מפריע לבעל רשיון או לשלוחו, בעצמו או על ידי שלוחיו או קבלניו, בהקמתה, בהפעלתה, בקיומה, בשינויה, בבדיקתה או בתיקונה של רשת חשמל;

(3) מתחבר לרשת חשמל של בעל רשיון ספק שירות חיוני.

55. אחריות נושא משרה ושותף בתאגיד

(א) נושא משרה וכן שותף, למעט שותף מוגבל, חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי פרק זה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר חובתו האמורה, דינו - מאסר שנה וקנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה מן העבירות שלפי פרק זה בידי תאגיד או עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה וכן שותף, למעט שותף מוגבל - הפר חובתו האמורה בסעיף זה, אלא אם כן הוכיח כי נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות ועשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

56. סמכויות לדרוש ידיעות ומסמכים

(תיקון התשס"ה)

(א) התעורר חשד לעבירה על הוראה מהוראות חוק זה, רשאי יושב ראש הרשות, באישור השר או מי שהוא הסמיך לכך בכתב, לדרוש מבעל רשיון כל מסמך הנוגע לענין, לרבות דינים וחשבונות, פנקסים ותעודות או מסמכים אחרים (להלן - מסמכים), שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע הוראות החוק או הרשיון, או כדי להוכיח את ביצוע העבירה.

(ב) המסמכים יוחזרו למי שממנו נלקחו, לא יאוחר מתום ששה חודשים מיום שנלקחו, אלא אם כן הוגש כתב אישום במשפט שבו המסמכים עשויים לשמש ראיה; שופט של בית משפט שלום רשאי, לבקשת יושב ראש הרשות או לבקשת בא

כוח היועץ המשפטי לממשלה, ולאחר שניתנה למי שממנו נלקחו המסמכים הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו, להאריך תקופה זו בתנאים שיקבע.

(ג) יושב ראש הרשות ימסור לבעל הרשיון העתק צילומי מהמסמכים שנלקחו ממנו תוך שבעה ימים מהיום שבו נלקחו, אלא אם כן ויתר בעל הרשיון על כך.

פרק ז' - הוראות שונות

57. הוראות לעניין מנהל מינהל החשמל

(תיקון התשע"ו)

ברשות יהיה מנהל מינהל חשמל שיהיה כפוף ליושב ראש הרשות, ויחולו עליו הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959.

57א. מדיניות השר

[תיקונים: התשע"ו, התשע"ח (מס' 2)]

(א) השר רשאי להחליט על מדיניות בתחום משק החשמל, בין השאר בעניינים אלה:

- (1) תכנית אב ארוכת טווח למשק החשמל;
- (2) תכנית פיתוח רב-שנתית למשק החשמל, בהסכמת שר אוצר;
- (3) מדיניות למתן רישיונות;
- (4) הקטנת הסיכון לשיבוש בהספקת החשמל;
- (5) פעילות משק החשמל במצבי חירום ובמצבים מיוחדים אחרים;
- (6) קידום התחרות וצמצום הריכוזיות במשק החשמל, בהתייעצות עם שר האוצר;
- (7) תמהיל מקורות האנרגיה אשר ישמשו לייצור חשמל לאחר ששקל שיקולים הנוגעים לביטחון אנרגטי, להגנת סביבה ולבריאות הציבור, בין השאר לשם קידום השימוש באנרגיה מתחדשת וצמצום השימוש בסוגי דלק מזהמים;
- (8) תמהיל הטכנולוגיות לייצור חשמל;
- (9) העתודה הנדרשת לייצור חשמל.

(ב) מדיניות השר וכן עקרונות מדיניות השר יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד ויהיו פתוחים לעיון הציבור באופן שיאפשר מעקב אחר שינויים ותייעודם לאורך זמן.

(ג) מדיניות השר וכן עקרונות מדיניות השר ייכנסו לתוקף במועד פרסומם באתר המשרד כאמור בסעיף קטן (ב) או ממועד מאוחר יותר שקבע השר; מועדי תחילת התוקף של מדיניות השר ושל עקרונות מדיניותו יצוינו בגוף הפרסום.

58. שעת חירום

(א) השר רשאי להכריז, באישור הממשלה על שעת חירום במשק החשמל, לתקופה מוגבלת; לענין זה, "שעת חירום" - לרבות הפסקה מכוונת במילוי חובותיו של בעל רשיון ספק שירות חיוני לפי חוק זה או אי יכולת לקיים חובות כאמור.

(ב) השר, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור הממשלה, רשאי לקבוע הוראות שיחולו על הפעלת משק החשמל בשעת חירום, דרך כלל או לסוגים.

פרק ז'1 - תכנית רב-שנתית וועדה בין-משרדית לעניין ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת - הוראת שעה

58א. פרק ז'1 - תחולה

(תיקון התשע"ז)

הוראות פרק זה יחולו בתקופה שמיום פרסומו של חוק משק החשמל (תיקון מס' 14 - הוראת שעה), התשע"ז-2017, ועד יום ה' בטבת התשצ"א (31 בדצמבר 2030).

58. פרק ז'1 - הגדרות

(תיקון התשע"ז)

בפרק זה -

"אנרגיה מתחדשת" - אנרגיה שמקורה בניצול קרינת השמש, רוח, מים, פסולת או ביומסה, או בניצול מקור אנרגיה אחר שאינו דלק מאובן או דלק גרעיני;
"ביומסה" - מסת חומר אורגני לא מאובן;
"דלק מאובן" - דלק הנוצר מהתאבנות חומר אורגני בסביבה מחוסרת חמצן;
"החלטת הממשלה" - החלטת הממשלה מס' 542 מיום ז' בתשרי התשע"ו (20 בספטמבר 2015).

58.ג. תכנית רב-שנתית לעניין ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת

(תיקון התשע"ז)

השר יגבש תכנית עבודה רב-שנתית לעניין ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת, שתכלול פעולות לביצוע בכל שנה לשם עמידה ביעדים לייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת שנקבעו בהחלטת הממשלה; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות השר לפי סעיף 57א.

58.ד. ועדה בין-משרדית לעניין ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת

(תיקון התשע"ז)

(א) תוקם ועדה בין-משרדית שתפקידה להגיש המלצות לשר בנוגע לקידום ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת בהתאם ליעדים לייצור חשמל כאמור שנקבעו בהחלטת הממשלה (בסעיף זה - הוועדה), ובין השאר המלצות בעניינים אלה:

(1) דרכים לצמצום או להסרה של חסמים לייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת לשם עמידה באותם יעדים, ובכלל זה חסמי תכנון ומימון;

(2) דרכים לצמצום או להסרה של חסמים להקמת מיתקנים לייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת.

(ב) אלה חברי הוועדה:

- (1) המנהל הכללי של המשרד שימנה השר, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) נציג אגף התקציבים במשרד האוצר שימנה שר האוצר מבין עובדי האגף;
- (3) נציג מינהל התכנון כהגדרתו בחוק התכנון, שימנה השר הממונה על מינהל התכנון מבין עובדי המינהל;
- (4) נציג רשות מקרקעי ישראל שימנה השר הממונה על אותה רשות מבין עובדיה;
- (5) נציג משרד הפנים שימנה שר הפנים מבין עובדי משרדו;
- (6) נציג המשרד להגנת הסביבה שימנה השר להגנת הסביבה מבין עובדי משרדו;
- (7) נציג משרד החקלאות ופיתוח הכפר שימנה שר החקלאות ופיתוח הכפר מבין עובדי משרדו;
- (8) נציג משרד הכלכלה והתעשייה שימנה שר הכלכלה והתעשייה מבין עובדי משרדו;
- (9) נציג משרד הביטחון שימנה שר הביטחון מבין עובדי משרדו;
- (10) נציג הרשות שימנה יושב ראש הרשות מבין עובדי הרשות.

(ג) יושב ראש הוועדה ימנה את אחד מחברי הוועדה לממלא מקומו.

(ד) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ודינויה, ככל שלא נקבעו בחוק זה.

(ה) המלצות הוועדה יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות הרשות לפי חוק זה.

58. דיווח לוועדת הכלכלה של הכנסת בעניין ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת

(תיקון התשע"ז)

המנהל הכללי של המשרד ידווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, אחת לשנה, בדיון שתקיים הוועדה בהשתתפותו, על עמידה ביעדים לייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת שנקבעו בהחלטת הממשלה, וכן על יישום תכנית העבודה הרב-שנתית שגיבש השר ועל המלצות הוועדה הבין-משרדית שהוגשו לשר לפי הוראות פרק זה, בין אם החליט לקבלן ובין אם לאו.

פרק ח' - שמירת דינים והוראות אחרות

59. שמירת דינים

(א) פקודת זכויות החשמל - בטלה.

(ב) פקודת זכויות החשמל (ירושלים) - בטלה.

(ג) חוק הספקת חשמל (הוראות מיוחדות), התשמ"ח-1987 - בטל.

(ד) בחוק החשמל, התשי"ד-1954 -

(1) סעיף 2 - בטל;

(2) בסעיף 4(ד), בסופו יבוא "ובלבד שהותקן ערב תחילתו של חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996";

(3) ככל שהוראותיו אינן סותרות את הוראות חוק זה - ההוראות בתוקף.

(ה) תקנות, צווים או כללים שהותקנו מכוח פקודת זכויות החשמל, יהיו בתוקף, כל עוד לא בוטלו במפורש אבחוק זה או פקע תוקפם, עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה.

(ו) התעריפים הקיימים בעת תחילתו של חוק זה, לרבות עדכונם, יהיו בתוקף כל עוד לא שונו על פי הוראות חוק זה.

60. הוראות מעבר עד חוק משק החשמל (תיקון מס' 15), התשע"ח-2017

[תיקונים: התשנ"ז, התשס"ג, התשס"ה, התשס"ו, התשס"ז, התשס"ח, התשס"ח (מס' 2), התשע"א, התשע"ב, התשע"ג,

התשע"ד, התשע"ו, התשע"ח, התשע"ח (מס' 2)]

(א) חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן - חברת החשמל) תמשיך את פעילויותיה ומתן השירותים שנתנה ערב פקיעת זכויות החשמל, לפי פקודת זכויות החשמל ולפי הוראות חוק הספקת חשמל (הוראות מיוחדות), התשמ"ח-1987, והצווים על פיו, עד שיינתנו רשימות לפי חוק זה ולא יאוחר מיום ב' באלול התשנ"ז (4 בספטמבר 1997); לשם כך יהיו בידיה כל הזכויות, הסמכויות והחובות שהיו לה ערב תחילתו של חוק זה, למעט הזכויות והסמכויות לפי סעיפים 3 ו-25 לתוספת לפקודת זכויות החשמל.

(ב) חברת החשמל למזרח ירושלים בע"מ, תמשיך את פעילויותיה ומתן השירותים שנתנה ערב תחילתו של חוק זה לפי הוראות חוק הספקת חשמל (הוראות מיוחדות), התשמ"ח-1987, והצווים על פיו, עד שיינתנו רשימות לפי חוק זה ולא יאוחר מיום ב' באלול התשנ"ז (4 בספטמבר 1997); לשם כך יהיו בידיה כל הזכויות, הסמכויות והחובות שהיו לה ערב תחילתו של חוק זה.

(ג) מי שערב תחילתו של חוק זה היה בעל רשיון לביצוע פעילות, יהיה רשאי להמשיך בביצוע אותה פעילות עד יום ב' באלול התשנ"ז (4 בספטמבר 1997), ומי שהיה בידיו רשיון ייצור, יהיה רשאי גם למכור חשמל למי שהוא קשור עמו למכירת חשמל בחוזה שהיה בתוקף ביום התחילה, בהתאם לתנאי אותו חוזה.

(ד) על אף הוראות סעיפים 4(ב) ו-9(ב), יינתן רשיון ראשון להולכה, לחלוקה, להספקה, למכירה של חשמל ולסחר בו, לחברת החשמל לתקופה של עשר שנים מיום תחילתו של חוק זה (להלן - תקופת המעבר).
(1ד)-(3ד) (בוטלו).

(4ד) (1) בסעיף קטן זה, "הרישיונות" - הרישיונות שניתנו לפי חוק זה לחברת החשמל, שהיו בתוקף ערב תום תקופת המעבר.

(2) על אף הוראות חוק זה והוראות הרישיונות, יעמדו הרישיונות בתוקפם לגבי כלל הפעילויות שבוצעו לפי הרישיונות, עד יום ז' בכסלו התשע"ט (15 בנובמבר 2018), ובלבד שחברת החשמל תפעל בהתאם להוראותיהם, להוראות לפי חוק זה ולהוראות לפי כל דין אחר.

(3) ההוראות לפי חוק זה יחולו לגבי הרישיונות בתקופת הארכת תוקף הרישיונות לפי סעיף קטן זה;

(4) על אף הוראות פסקה (2), רשאית הרשות, באישור השר, לתת רישיונות לכלל הפעילויות המתבצעות במסגרת הרישיונות לפי הפסקה האמורה, או לחלק מהן (בפסקה זו - רישיונות חליפיים), אף בלי שמתקיימות הוראות סעיפים 4(ב) ו-6, ובלבד שרישיונות חליפיים שלא מתקיימים לגביהם הוראות הסעיפים כאמור יעמדו בתוקפם עד יום ז' בכסלו התשע"ט (15 בנובמבר 2018) לכל המאוחר; ניתנו רישיונות חליפיים לפי פסקה זו, יחולו הרישיונות כאמור בפסקה (2) רק על הפעילויות שלגביהן לא ניתנו הרישיונות החליפיים.

(5ד) הרשות, באישור השר, רשאית לתת רישיונות ייצור אף בלי שמתקיימות הוראות סעיפים 4 ו-6 או הוראות שנקבעו בתקנות לפי חוק זה, לענין תחנות כוח הכלולות בתכנית הפיתוח שאושרה לפי סעיף 19 עד יום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009), וזאת לתקופה שבה הרישיונות כהגדרתם בסעיף קטן (4ד) עומדים בתוקפם, לפי הוראות סעיף זה.
(6ד) (בוטלו).

(7ד) (בוטלו).

(8ד) (בוטלו).

(9ד) החל ביום ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009) חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, המחזיקה אמצעי שליטה בבעל רישיון לפי סעיף זה, לא תעסוק בתחום התכנון ההנדסי של תחנות כוח, בהקמת תחנות כוח, בלוגיסטיקה, בטכנולוגיות מידע וברכישת דלק לסוגיו, וחברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, בעלת רישיון לפי סעיף זה, לא תעסוק בעיסוקים כאמור בעבור תאגיד אחר בעל רישיון לפי חוק זה; ואולם אם הוקמו תאגידים הרשאים לעסוק בעיסוקים כאמור, יקבעו השרים, בצו, כי חברה כאמור תוכל להמשיך ולעסוק בעיסוקים אלה עד יום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010), ורשאים השרים לקבוע, בצו, כי על אף ההוראות לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, תיתן חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, בעלת הרישיון לפי סעיף זה, עדיפות לתאגידים אלה, והכל בתקופה ובתנאים שיקבעו.

(10ד) (בוטלו).

(11ד) (בוטלו).

(12ד) (בוטלו).

(ה) אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בפעולות המנהל לפי סעיפים 6 ו-15 לפקודת זכיונות החשמל, שהוחל בהן לפני תחילתו של חוק זה.

(ו) מינוים הראשון של חברי הרשות, לפי סעיף 22, ייעשה תוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

60א. הוראות מעבר - תיקון מס' 16

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

(א) בסעיף זה -

"חברת ניהול המערכת בע"מ" - החברה הממשלתית שהוקמה מכוח החלטת הממשלה מס' 3704 מיום כ"ז

בסיוון התשס"ח (30 ביוני 2008);

"רישיונות" - כל אלה, ובלבד שהיו בתוקף ביום תחילתו של תיקון מס' 16:

(1) הרישיונות כהגדרתם בסעיף 60(ד4)(1);

(2) הרישיונות שניתנו לחברת החשמל לפי הוראות סעיף 60(ד5).

(ב) על אף הוראות חוק זה והוראות הרישיונות, יעמדו הרישיונות בתוקפם לגבי כלל הפעילויות שבוצעו לפי הרישיונות, עד למועדים המפורטים לגביהם להלן, לפי העניין, והכול בהתאם לתנאים המנויים בהם, ובלבד שחברת החשמל תפעל בהתאם להוראותיהם, להוראות לפי חוק זה ולהוראות לפי כל דין אחר:

(1) רישיון לפעילויות המנויות בסעיף 60(ד) (להלן - הרישיון האחד) - עד למועד המאוחר מבין אלה, ובלבד

שאם ניתן רישיון חדש לגבי אחת מהפעילויות או חלק ממנה, לא יחול עוד הרישיון האחד לגבי אותה פעילות או חלק ממנה:

(א) המועד שבו ניתן רישיון לניהול המערכת לחברת ניהול המערכת בע"מ, שיהיה לא יאוחר מיום כ"ג

בסיוון התשפ"א (3 ביולי 2021) ³; השרים, בהתייעצות עם הרשות ועם רשות החברות הממשלתיות,

כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, רשאים, בצו, לדחות מועד זה בשתי תקופות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת, ובתקופות נוספות כאמור גם באישור ועדת הכלכלה;

(ב) המועד שנקבע לפי סעיף 5(ג)5;

(ג) המועד שבו ניתנו לחברת החשמל רישיונות חדשים להולכה, לחלוקה ולהספקה, לפי המאוחר;

(2) רישיון ייצור לגבי יחידות הייצור שבאתר אלון תבור - עד יום ה' בכסלו התש"ף (3 בדצמבר 2019);

(3) רישיון ייצור לגבי יחידות הייצור שבאתר רמת חובב - עד יום י"ז בכסלו התשפ"א (3 בדצמבר 2020);

(4) רישיון ייצור לגבי יחידות הייצור שבאתר רידינג - עד יום כ"ג בסיוון התשפ"א (3 ביוני 2021);

(5) רישיון ייצור לגבי יחידות הייצור שבחלק המזרחי של אתר חגית - עד יום ד' בסיוון התשפ"ב (3 ביוני

2022);

(6) רישיון ייצור לגבי יחידות הייצור שבאתר אשכול - עד יום י"ד בסיוון התשפ"ג (3 ביוני 2023);

(7) רישיון לגבי יחידת ייצור שאינו מנוי בפסקאות (2) עד (6) - עד תום משך החיים ההנדסי של יחידת הייצור

שלגביה ניתן; הרשות תקבע את משך החיים ההנדסי של יחידת ייצור כאמור.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב)2(2) עד (6), הרשות, באישור השר, רשאית לדחות מועד הנקוב בו, בשתי תקופות נוספות

שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת, ובתקופה שלישית כאמור באישור ועדת הכלכלה של הכנסת; ואולם בנסיבות מיוחדות וחריות רשאי השר, באישור ועדת הכלכלה, לדחות את המועד הנקוב לגבי אחת בלבד מהפסקאות (2) עד (6) שבסעיף

קטן (ב), בתקופה רביעית שלא תעלה על שישה חודשים (בסעיף זה - תקופות הארכה).

(ד) נמסרה חזקה ביחידות הייצור המנויות בסעיף קטן (ב)2(2) עד (6) לפני מועד תום תוקף הרישיון החל לגביהן כאמור

באותו סעיף קטן, לרבות תקופות הארכה, יפקע תוקף הרישיון לגבי אותן יחידות.

(ה) ההוראות לפי חוק זה יחולו לגבי הרישיונות בתקופת הארכת תוקף הרישיונות לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג).

(ו) על אף הוראות סעיף 6א -

(1) חברת החשמל רשאית לעסוק באלה:

(א) תפעול ותחזוקה של יחידות הייצור המנויות בסעיף קטן (ב)2(2) עד (6), עד תום תקופת תוקף הרישיון

החלה לגביהן לפי אותו סעיף קטן וסעיפים קטנים (ג) ו-(ד), וכן השאלת עובדים לבעל רישיון ייצור שרכש

מחברת החשמל יחידות ייצור כאמור, לחמש שנים ממועד מסירת החזקה ביחידות הייצור לבעל הרישיון;

(ב) תפעול ותחזוקה של יחידות הייצור כאמור בסעיף קטן (ב)7(7) וכן, באישור הרשות ובהתאם להנחיות

המשרד, פעולות תכנון לפי חוק התכנון וביצוע, ותכנון הנדסי הדרוש לכך, לגבי יחידות אלה, למעט פעולות

תכנון ותכנון הנדסי כאמור שמטרתן הקמה או שחלוף של יחידות הייצור, וכן תותר הקמת סולקנים ביחידות ייצור המופעלות בפחם באתר רוטנברג, ופעולות תכנון לפי חוק התכנון וביצוע, ותכנון הנדסי הדרושים לכך, והכול עד למועד הנקוב באותו סעיף קטן;

(ג) ביצוע פעולות המנויות בפסקה (2) בדרך של מתן שירותים לחברה-בת כאמור באותה פסקה, ולפני הקמתה של חברה-בת כאמור - ביצוע תכנון הנדסי ופעולות תכנון לפי חוק התכנון לגבי שתי יחידות הייצור האמורות באותה פסקה אף שלא בדרך של מתן שירותים;

(ד) פעולות תכנון לפי חוק התכנון ותכנון הנדסי הדרוש לכך, לגבי האתרים המנויים בסעיף קטן (ב)(2) עד (6), והכול בכפוף לתכנית פיתוח לייצור והשנאה שאושרה לפי סעיף 19 או תכנית פיתוח למערכת ההולכה וההשנאה שאושרה לפי סעיף 29 לתיקון מס' 16, ולהנחיות המשרד;

(2) חברה-בת של חברת החשמל שהוקמה לשם תכנון הנדסי ופעולות תכנון לפי חוק התכנון לגבי שתי יחידות ייצור באתר אורות רבין וביצועם, וכן לשם הקמה, תפעול ותחזוקה של יחידות הייצור האמורות, רשאית לעסוק בפעולות שלשמן הוקמה.

(ז) על אף האמור בסעיפים (ז)6(3) ו-13(א), רשאית הרשות, באישור השר, לתת רישיונות ייצור לחברה-בת כאמור בסעיף קטן (ו)2) לגבי שתי יחידות הייצור האמורות באותו סעיף קטן.

(ח) השר ידווח לוועדת הכלכלה של הכנסת, עד יום 31 בינואר בכל שנה, על התקדמות ביישום הוראות תיקון מס' 16, בשנה שקדמה למועד הדיווח, ובכלל זה על עניינים אלה:

(1) מספר הבקשות לקבלת רישיונות ייצור ורישיונות הספקה שהוגשו, ומספר הרישיונות שניתנו;

(2) מכירת יחידות הייצור האמורות בסעיף קטן (ב)2) עד (6) על ידי חברת החשמל;

(3) השינויים שחלו בשיעור הצרכנים של חברת החשמל מתוך כלל הצרכנים, בחלוקה לצרכני מתח גבוה, מתח עליון ומתח על-עליון ולצרכני מתח נמוך, לעומת השיעור בדיווח הקודם, ולעניין הדיווח הראשון - לעומת השיעור ערב תחילתו של תיקון מס' 16;

(4) החלטות הרשות לעניין סעיף זה.

61. שמירת התחייבויות זכויות

אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בהתחייבויות זכויותיה של חברת החשמל על פי חוזה, אלא אם כן בוטלו או שונו במפורש בחוק זה.

62. העברת זכויות ונכסים

[תיקון התשע"ח (מס' 2)]

(א) על אף הוראות סעיף 46 לתוספת לפקודת זכויות החשמל, התחייבויות חברת החשמל וכן הזכויות והנכסים שלה, שהיו בידיה בעת פקיעת הזכיון ושהיא זכאית לפיצוי מן המדינה בעדם לפי הסעיף האמור, יישארו בידי חברת החשמל ולא ישולם פיצוי בעדם.

(ב) הזכויות והנכסים שבעדם חברת החשמל אינה זכאית לפיצוי, כאמור בסעיף קטן (א) ואשר משמשים או נועדו לשמש, בין במישרין ובין בעקיפין, לפעילותה לפי חוק זה, ירכשו בידי החברה לפי ערכם ביום הקניית הזכויות והנכסים, בהתאם להסדר שיחתם בין המדינה לחברת החשמל; בסעיף זה, "משמשים", "נועדו לשמש" - כפי שיקבעו השרים.

(ג) עד לעריכת ההסדר כאמור בסעיף קטן (ב), יישארו הזכויות והנכסים שלגביהם אמור להיערך ההסדר, בידי חברת החשמל, כפי שהיו בעת פקיעת הזכיון; לא הגיעו הצדדים להסדר כאמור תוך שנה אחת ממועד פקיעת הזכיון, יקבעו השרים הוראות לענין רכישת הזכויות והנכסים כאמור.

(ד) נדרשה המדינה לשלם תשלום כלשהו בשל התחייבות מהתחייבויות חברת החשמל אשר היו בתוקף בעת פקיעת

הזכיון, עקב פקיעתו או כתוצאה מביצוע הוראות סעיפים קטנים (א) או (ב), תשפה אותה חברת החשמל על כל תשלום כאמור.

(ה) לצורך קביעת התעריפים, יובאו בחשבון במלואן העלויות שיחולו על חברת החשמל, לפי הסדר שיקבעו השרים בקשר להסכם שנחתם בין המדינה לבין חברת החשמל ביום כ' בתשרי התשל"ה (25 בספטמבר 1975).

(ו) (1) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), השרים רשאים לאשר הסכם בין המדינה וחברת החשמל לענין הזכויות והנכסים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), כולם או חלקם, שיחול על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) וסעיף 46 לתוספת לפקודת זכויות החשמל 5, אם ראו כי יש באישור הסכם כאמור תועלת משקית, ויחולו לענין זה הוראות סעיף קטן (ג) רישה, בשינויים המחויבים.

(2) אישרו השרים הסכם כאמור בפסקה (1), לא תחויב חלוקת הנכסים והזכויות בין המדינה לחברת החשמל בהתאם לאמור בהסכם, ובכלל זה רישומם בהתאם לחלוקה כאמור על שם המדינה או החברה, לפי הענין, במרשם המתנהל לפי כל דין, במס, אגרה, היטל או כל תשלום חובה אחר, לפי כל דין, ולא יראו אותה כמכירה לענין כל דין שעניינו מס, אגרה, היטל או תשלום חובה אחר כאמור.

(3) יראו לענין פקודת מס הכנסה, וחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963, את המחיר המקורי, יתרת המחיר המקורי, שווי הרכישה ויום הרכישה של כל אחד מהנכסים והזכויות, כפי שהיו אלמלא בוצעה החלוקה כאמור בפסקה (2); לענין זה, "מחיר מקורי", "יתרת המחיר המקורי" ו"יום רכישה" - כהגדרתם בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה.

63. ביצוע תקנות וכללים

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות וכללים לביצועו.

64. תיקון חוק החברות הממשלתיות - מס' 9

תיקון עקיף בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (התיקון שולב בחוק).

65. תיקון חוק העבירות המינהליות - מס' 3

תיקון עקיף בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985 (התיקון שולב בחוק).

66. תיקון חוק שירות המדינה (מינויים) - מס' 9

תיקון עקיף בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (התיקון שולב בחוק).

67. תחילה

(א) תחילתו של חוק זה למעט סעיפים 52 עד 55 ביום י"ג באדר התשנ"ו (4 במרס 1996).

(ב) תחילתם של סעיפים 52 עד 55 ביום פרסומו של חוק זה.

4 תוספת

(סעיף 31א)

(1) צרכן הזכאי לקצבת שירותים מיוחדים לפי תקנה 3(ב) ו-(ג) לתקנות הביטוח הלאומי (ביטוח נכות) (מתן שירותים מיוחדים), התשל"ט-1978;

(2) צרכן הזכאי לגמלה לפי תקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התש"ע-2010, למעט לפי פרט 12 לתוספת הראשונה, בעד ילד התלוי בעזרת הזולת או ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד, כהגדרתם בתקנה 1 לתקנות האמורות;

(3) צרכן הזכאי לגמלת סיעוד לפי סעיף 224(א)(2) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;

(4) צרכן יוצא צבא המשרת בשירות סדיר והוכר לפי פקודות הצבא כחייל בודד הזכאי להשתתפות בשכר דירה או כחייל הזכאי להשתתפות בשכר דירה מטעמי מרחק של מקום מגוריו ממקום שירותו; בסעיף זה, "יוצא צבא", "פקודות הצבא" ו"שירות סדיר" — כהגדרתם בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 ;

(5) צרכן הזכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, או לתשלום לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, להורה יחיד כהגדרתו בחוק משפחות חד-הוריות, התשנ"ב-1992, שעמו ובהחזקתו שלושה ילדים לפחות;

(6) צרכן הזכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, או לתשלום לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972, למשפחה שעמה ובהחזקתה ארבעה ילדים לפחות.

שמעון פרס

גון שגב

ראש

הממשלה

שר

האנרגיה

והתשתית

עזר ויצמן

שבח וייס

נשיא

המדינה

יושב ראש

הכנסת

[1] ח"כ 1579, התשנ"ו (21.3.1996), עמ' 208.

תיקונים: ח"כ 1614, התשנ"ז (13.3.1997), עמ' 80;

ח"כ 1892, התשס"ג (1.6.2003), עמ' 388;

ס"ח 1997, התשס"ה (11.4.2005), עמ' 378;
ס"ח 2053, התשס"ו (2.3.2006), עמ' 260;
ס"ח 2085, התשס"ז (1.3.2007), עמ' 132. הצ"ח - ממשלה 282, התשס"ז, עמ' 248;
ס"ח 2089, התשס"ז (27.3.2007), עמ' 153 [התשס"ז (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 135, התשס"ז, עמ' 86 (ת"ט
בס"ח 2095, התשס"ז, עמ' 309);
ס"ח 2138, התשס"ח (10.3.2008), עמ' 250. הצ"ח - ממשלה 354, התשס"ח, עמ' 318;
ס"ח 2175, התשס"ח (5.8.2008), עמ' 802 [התשס"ח (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 395, התשס"ח, עמ' 640;
ס"ח 2203, התשס"ט (23.7.2009), עמ' 197. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348;
ק"ת 6960, התשע"א (30.12.2010), עמ' 432;
ס"ח 2349, התשע"ב (1.4.2012), עמ' 278. הצ"ח - ממשלה 666, התשע"ב, עמ' 458;
ס"ח 2403, התשע"ג (25.7.2013), עמ' 109. הצ"ח - ממשלה 775, התשע"ג, עמ' 962;
ס"ח 2426, התשע"ד (31.12.2013), עמ' 251. הצ"ח - ממשלה 821, התשע"ד, עמ' 156;
ס"ח 2510, התשע"ו (30.11.2015), עמ' 39. הצ"ח - ממשלה 951, התשע"ה, עמ' 1352;
ס"ח 2656, התשע"ז (6.8.2017), עמ' 1104. הצ"ח - כנסת 699, התשע"ז, עמ' 146;
ס"ח 2670, התשע"ח (16.11.2017), עמ' 34. הצ"ח - ממשלה 1160, התשע"ח, עמ' 16;
ס"ח 2747, התשע"ח (26.7.2018), עמ' 924 [התשע"ח (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1244, התשע"ח, עמ'
1102;
ס"ח 2933, התשפ"ב (18.11.2021), עמ' 257. הצ"ח - ממשלה 1443, התשפ"א, עמ' 840;
ס"ח 3046, התשפ"ג (6.6.2023), עמ' 193 ו-300. הצ"ח - ממשלה 1612, התשפ"ג, עמ' 354.
[2] עפ"י תיקון התשע"ב, תוקפו של ס"ק א31(ד) מיום 1.5.12 עד 31.12.13.
[3] המועד המקורי בס"ק א60(ב)(1)(א), שהיה 3.12.19, נדחה מספר פעמים. בפעם האחרונה נדחה למועד הנ"ל בק"ת
8959, התשפ"א, עמ' 764.
[4] עפ"י תיקון התשע"ב, התוספת תחול מיום 1.4.12 ועד 31.12.13.

//